

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Celovškemu podjetju Slovenski poročevalec. Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vohajnik. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 1 in 3. telefon 23-522 do 23-526. Upravna: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. Oglašni oddelk: Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-596, za ljubljanske naročnike 20-463, za sultanje 21-832. Poštini predal št. 29. Ziro računa pri Komunalni banki Ljubljana 400.704.1.367. Mesečna naročnina 230 din.

URADNI OBISK PREDSEDNIKA TITA V INDOEZIJI

Zgodovinsko prebujanje narodov glavna sila v boju za koeksistenco

Predsednik Tito je v pomembnem govoru orisal razvoj borbe jugoslovanskih narodov in naše poglede na stanje sveta — »Koeksistenco ni v tem, da dva tabora živita drug ob drugem brez spopada« — Stotine milijonov ljudi iz nerazvitih in bivših kolonialnih dežel se uspešno zopredstavljajo materialni premoči visoko razvitih držav

BANDUNG, 26. dec. (Tanjug). Danes popoldne bodo v Bogorju prvi uradni razgovori med člani jugoslovanske in indonezijske delegacije.

Kot se je zvedelo, je prišlo do neuradne izmenjave mišljenj že v prvih treh dneh bivanja predsednika Tita v Indoneziji. Pričakujejo, da se bodo uradni razgovori končali na otoku Bali, kjer bodo objavili komuniké o bivanju predsednika Tita in o razgovorih s predsednikom Sukarnom in najvišjimi indonezijskimi funkcionarji.

Predsednik Tito je imel večeraj na bandunski univerzi, kjer je bil promoviran za častnega doktorja prava, govor, v katerem se je naprej zahvalil za počastitev, ki mu jo je izkazala ta visoka znanstvena ustanova. Predsedniku Titu so večeraj ob njegovem prihodu v Bandung pripravili tako manifestacije, kakršne v Indoneziji še ni doživel noben poglavar tuje države. Nekaj stototisoč ljudi je na glavnih mestnih ulicah cele ure čakalo na visokega jugoslovanskega gosta, kot tudi na predsednika indonezijske republike. Vse mesto je okrašeno z brezštevili indonezijskimi in jugoslovanskimi zastavami, portreti predsednika Tita in Sukarna ter transparenti s pristranimi dobrodošlicami. Po mestu se tudi kitajske zastave, ki jih je izobesilo tamkajšnje kitajsko prebivalstvo.

Predsednik Tito je v svojem govoru dejal, da mu je znano, da je univerza v Bandungu poleg vloge, ki jo ima v znanstvenem in kulturnem življenju Indonezije, odigrala tudi pomembno vlogo v revolucionarnem razvoju te velike in lepe države in dela indonezijskemu ljudstvu pomembno voditelje, ki so vse svoje znanje in silo posvetili borbi za doseganje nacionalne svobode in neodvisnosti. Predsednik Tito je dejal, da mu je znano, da tudi danes bandunski univerza daje svobodni Indoneziji sposobne kadre, ki si vtrajno prizadevajo za čim večji napredek indonezijskega ljudstva.

»Upoštevač pomen te visoke znanstvene ustanove za vašo državo in za vašo borbo,« je dejal Tito, »vidim v tej počastitvi še en simbolni izraz priznanja Jugoslaviji in njenim narodom za njihovo borbo, za stvar miru, svobode in splošnega napredka v svetu. Zato je hvaležnost, ki vam jo tukaj izražam, toliko večja. Posebno bi rad poudaril, da se veselim, ker mi je ta počastitev izkazala univerza v Bandungu, v mestu, kjer je študiral tudi naš spoštovani gostitelj predsednik Sukarno, v mestu, kjer zaseda sedaj vaša ustavodajna skupščina, ki bo v novem temeljnem zakonu vaše države izrazila in ohranila slavne, revolucionarne, svobodoljubne tradicije in pridobitve indonezijskega ljudstva, v mestu, v katerem je bila leta 1955 prva konferenca vseh svobodnih ljudstev Azije in Afrike, ki je znana po vsem svetu.«

Predsednik Tito je potem govoril o osnovnih elementih gosodanjanja revolucionarne borbe narodov Jugoslavije in o njihovih prihodnjih naporih za graditev svoje socialistične države. Ko je omenil mednarodne odnose, je predsednik Tito med drugim dejal, da so za današnji mednarodni položaj značilni predvsem elementi hladne vojne, ki so zdaj šibkejši, zdaj močnejši. Zaradi tega položaja je človeštvo po pravici zaskrbljeno, ker se, upoštevajoč ostrino in obseg teh elementov, zdi, da vlada v svetu neko prisiljenost in da subjektivni faktorji niso odgovorni za današnje mednarodno napetost.

»Na drugi strani,« je poudaril predsednik Tito, »se kot nasprotje politike hladne vojne v svetu vedno bolj krepi ideja, da je miroljubna in aktivna koeksistenco s različnimi družbenimi sistemi edina možnost za postopno in progresivno obvladovanje številnih vprašanih sodobnega sveta in da politika s pozicij sil oziroma vojna kot najhujša posledica te politike, ne more biti sredstvo za reševanje spornih mednarodnih vprašanj. To je jasen rezultat pozitivnega delovanja tistih sil, ki obstoje v vseh državah in ki si aktivno

rodne napetosti, pomembno vlogo. Akcija teh držav dobiva vedno večjo podporo svetovnega javnega mnenja. V zavesti ljudi postaja danes vedno bolj jasno, da se motijo tisti, ki mislijo, da lahko izboljšujejo neko prvenstvo v silo orožja in trenutnim tehničnim prvenstvom. Ob današnjih sredstvih za množično uničevanje ostanejo lahko samo premagani. To pa pomeni, da bi strahote nove splošne vojne obšle vseh človeštvo. »Prav ti faktorji,« je poudaril predsednik Tito, »doprinašajo, da se vedno bolj širi prepričanje, da nova svetovna vojna ni neizbežna in da jo lahko preprečimo z angažiranjem in nadaljnjo krepitevjo vseh naprednih in protiperiističnih sil na svetu.«

Ko je prešel na zamisel aktivne in miroljubne koeksistence, je predsednik Tito dejal, da nekateri mislijo, da je to koeksistenco tudi v tem, ker do danes še ni prišlo do novega vojaškega spopada, da je tak položaj sam po sebi neka rešitev. Oni ne vidijo, ker nečejo videti, da taka koeksistenco, ki temelji na razdelitvi sveta na dva tabora s težnjami po vedno večjem oddaljevanju, nujno vodi v katastrofo. Zato je napačno, če poudarja predsednik Tito, »stališče, da je koeksistenco vprašanje taktike, vprašanje premirja in ne trajna potreba po miru in plodnem mednarodnem sodelovanju. To je v bistvu zgrešena koncepcija o možnosti koeksistence med bloki, ki temelji na že pridobljenih blokovskihih pozicijah. Jasno je, da je tako pojmovanje koeksistence v nasprotju s samim bistvom koeksistence. Tako pojmovanje ne more prispevati k odstranjenju nevarnosti vojne, prav tako pa ne more pomagati razvoju v smeri napredka. Koeksistenco ne more biti tisto stanje, v katerem živimo že leta, stanje, v katerem nevarnost vojne še vedno ni dokončno odstranjena niti ni odprta perspektiva zagotoviti miru.

»Pojmovanje koeksistence,« je dodal predsednik Tito, »pomeni ne samo reševanje sporov na miroljuben način, temveč tudi nekaj več od tega. To zahteva vsakodnevne napore pri ustvarjanju potrebnih pogojev za postopno reševanje sporov, za razorožitev, za gospodarski in kulturni dvig, za pomoč nezadostno razvitih držav, za konstruktivno in miroljubno tekmovanje na ekonomskem, kulturnem, znanstvenem in drugih področjih. Kot tudi za dvig proizvodnih sil držav na višjo stopnjo. Ko govorimo o aktivni miroljubni ko-

Pogled na skupščinsko dvorano med zadnjim zasedanjem v letošnjem letu

Končano zasedanje zvezne ljudske skupščine

Na večerajšnjem zasedanju je zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč ter druge zakonske predloge, ki so bili na dnevnem redu — Predstavniki zveznega izvršnega sveta so odgovarjali na vprašanja desetih poslancev — Skupščina je izvolila odbor za družbena sredstva

BEOGRAD, 26. dec. (Tanjug). Dopoldne sta se sestala zvezni zbor in zbor proizvajalcev zvezne ljudske skupščine, ki sta soglasno sprejela predlog odločbe o minimalnih osebnih dohodkih delavcev in uslužbencev v gospodarskih organizacijah, predlagane izpremembe v zakonu o prispevku k proračunu in zakonu o davku na dohodek iz avtorskih pravic, predlog zakona o davku na osebni dohodek državljanov. Oba zbora sta sprejela tudi predlog o izpremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnosjih, nadalje predlog zakona o podaljšanju mandata delavskih svetov, predlog o izpremembah in dopolnitvah zakona o elektrogospodarskih organizacijah, zvezni zbor pa predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih, predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o prispevku za stanovanjsko gradnjo, predlog odločbe o izpremembah in dopolnitvah odločbe o stopnjah prispevka za socialno zavarovanje.

Ob 12.50 je predsednik zvezne ljudske skupščine začel skupno sejo obeh zborov in je predlagal izpolnitev dnevnega reda z ekspozicijem predstavnice zveznega izvršnega sveta Lidije Sentjuroc o predlogu zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč, nakar naj bi sledila izvolitev članov odbora zvezne ljudske skupščine za družbena sredstva.

Po ekspoziciji Lidije Sentjuroc o predlogu zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč, ki so ga poslanci pozdravili z dol-

gotrajnim odobravanjem, je predsednik Stambolčić vprašal, kdo izmed poslancev hoče predlagati člane odbora za družbena sredstva. Za besedo se je prijavil ljudski poslanec Stojadin Stojković, ki je v imenu skupine več poslancev na podlagi poslovnika zvezne ljudske skupščine predlagal za člane odbora za družbena sredstva naslednje ljudske poslance: Muhidina Begiča, Stjepana Benka, Anko Berus, Džemala Bjeđića, Emerika Bluma, Cedomira Bojanca, Živka Brajkovskega, Ivana Brljafa, Marjana Četinića, Mar-

rijana Dermastijo, Strahilja Gijgova, Cedo Grbića, Vinka Hafnerja, Pavla Jakića, Iko Jurinčica, Danila Tekića, Gregorja Klančnika, Veliborja Ljujića, Sefketa Maglajića, Milana Mičkovića, Nauma Naumovskega, Rajo Nedeljkovića, Milijo Radovanovića, Moco Sumbulovića, Ismeta Šarića, Jefto Štepanovića, Miko Spiljaka, Stanko Veselinov, Olgo Vrabčić, Zorico Vučetić in Milorada Zorića. Oba zbora sta soglasno sprejela predlog skupine ljudskih poslancev o izvolitvi teh poslancev v skupni odbor skupščine za družbena sredstva. S tem je bila skupna seja obeh zborov končana.

VABILO PREDSEDNIKU TITU ZA URADEN OBISK CEJLONU

Beograd, 26. dec. (Tanjug). Cejlonska vlada je predsedniku FLRJ Josipu Brozu Titu poslala vabilo, naj na svoji poti po azijskih državah, uradno obišče Cejlon. Predsednik Tito je povabilo sprejel. Pričakujejo, da bo kot

gost cejlonske vlade obiskal Cejlon v drugi polovici januarja leta 1959.

V spremstvu predsednika Tita, ki potuje s soprogom, so predsednik ljudske skupščine Črne gore Blažo Jovanović, zvezni ljudski poslanec Ivan Maček, član zveznega izvršnega sveta Slobodan Penelić, državni podsekretar za zunanje zadeve Veljko Mitunović, generalni sekretar predsednika republike Leo Mates in drugi.

Tokijski tisk o obisku predsednika Tita

Tokio, 26. dec. (Tanjug). Današnji tokijski tisk obširno poroča o govoru predsednika Tita v Bandungu. Pri tem poudarja, da je predsednikov govor, ki opozarja na pomen miroljubne koeksistence med narodi kot edine sile, s katero lahko ohranimo mir.

Casopisi poudarjajo predsednikove besede, da brez sodelovanja ne more biti miru in da aktivna koeksistenco ni vprašanje taktike, temveč nujnost za mir in plodno mednarodno sodelovanje. Casopis »Mainiči« med ostalim navaja besede predsednika Tita, da bi uporaba jedrskega orožja, od katerega pričakujejo njegovi tvorci, da bodo z njim postali gospodarji vsega sveta, privedla svet do propada.

(Nadaljevanje na 4. strani)

LIDIJA SENTJURC O PREDLOGU ZAKONA ZA NACIONALIZACIJO NAJEMNIH ZGRADB IN GRADBENIH ZEMLJIŠČ

Nacionalizacija najemnih zgradb in zemljišč spodbuda za razvoj ustvarjalnega komunalnega sistema

Predlog zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč, ki je pred nami, pomeni neločljiv del vrste socialističnih aktov, sprejetih po zmagi naše ljudske revolucije, ki imajo skupen cilj, da namreč v osnovi in v vseh posebnih manifestacijah odpravijo kapitalistične družbene odnose, s tem pa tudi vse oblike izkoriščanja človeka po človeku.

Ko smo v decembru leta 1946 sprejeli prvi in osnovni zakon o ekspropriaciji kapitalističnih lastnikov — zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij, smo se zavzeli, da dejstva, da to dejanje ne pomeni kljub svoji ekonomski težini samo izpremembo v osnovnih nacionalne ekonomije temveč da gre predvsem za najpomembnejše dejanje družbeno-politične narave.

Predlagani zakon o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč nima prvenstveno ekonomskega pomena, čeprav tudi tega ni treba podcenjevati, je pa tembolj pomemben z vidika izpolnjevanja sistema socialističnih družbenih odnosov. Eksploatacija na področju stanovanj, prometa s poslopiji

in gradbenimi zemljišči je bila v osnovi že prej omejena z ukrepi in predpisi, izdanimi začenši od leta 1945, ko je bila pravica razpolaganja oziroma razdeljevanja stanovanj prenesena na ljudske odbore ter doletena najemnina na 50% najemnine iz leta 1939, pa vse do najnovejšega akta na tem področju, da uvedbe družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij, ki imajo več kakor tri stanovanja. Ti ukrepi so ukinili osnovno obliko eksploatacije po lastništvu najemnih poslopij, ker je lastniku najemnega stanovanjskega poslopija ostala od njegove lastnine pravzaprav samo še pravica, da prejema del, in sicer do 10% najemnine, kakor tudi pravica do prodaje. Zaradi logičnega vrstnega reda, ki je določen z osnovno smerjo socialistične preobrazbe naše družbe in v katerem se vrste revolucionarni zakoni v našem družbenem razvoju, je edine bolj neznatno število tistih, ki jih tak zakon še preseneča, čedalje večje pa je število tistih, ki jih sprejemajo kot normalno manifestacijo naše poti v socializem. Se več pravnih aktov naše socialistične prakse ne prihajajo nikdar na dnevni red pred dozorevanjem

OSEBNA LASTNINA DO PREDMETOV POTROŠNJE JE ENO OSNOVNIH NAČEL SOCIALIZMA

V februarju leta 1957 smo v tem domu razpravljali o osnovnih načelih stanovanjske zaka-

o splošnih in posebnih pogojev za njihovo prejemanje, temveč kot zadovoljitev nujnosti in zahtev, da je treba vsakemu dohodnemu dosežku našega družbenega razvoja dati tudi ustrezen pravno obliko. Takšne zahteve so tembolj upravičene, kolikor mora zakonska intervencija likvidirati zadnje ostanke nesocialističnih pojavov v določeni družbeni delavnosti. Takšno je stanje na področju stanovanjske potrošnje ali krovnostanje na področju prometa s stanovanjskim prostorom in gradbenim zemljiščem. Ne glede na skupni značaj in cilje aktov ekspropriacije v naši socialistični praksi se pri nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč obravnava dve specifični kategoriji in mi dovolite, da se z njima posebej bavim.

splošnih in posebnih pogojev za njihovo prejemanje, temveč kot zadovoljitev nujnosti in zahtev, da je treba vsakemu dohodnemu dosežku našega družbenega razvoja dati tudi ustrezen pravno obliko. Takšne zahteve so tembolj upravičene, kolikor mora zakonska intervencija likvidirati zadnje ostanke nesocialističnih pojavov v določeni družbeni delavnosti. Takšno je stanje na področju stanovanjske potrošnje ali krovnostanje na področju prometa s stanovanjskim prostorom in gradbenim zemljiščem. Ne glede na skupni značaj in cilje aktov ekspropriacije v naši socialistični praksi se pri nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč obravnava dve specifični kategoriji in mi dovolite, da se z njima posebej bavim.

stanje 26. decembra: Področje visokega zračnega pritiska se iznad Rusije širi proti srednji Evropi. Nad Balkanom in vzhodno Evropo se še zadržuje vlažen zrak, ki povzroča oblačnost. Napoved za soboto: Spremenljivo do pretežno oblačno vreme. Po kotlinah, zlasti dopoldne megle. Nočne temperature med -3 in -2. V Primorju 6. dneve med 5 in 8, na Primorskem do 12 stopinj C.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Razprava v zveznem zboru

Beograd, 26. (Tanjug). Z razpravo o predlogu odločbe o minimalnih osebnih dohodkih delavcev v gospodarskih organizacijah je zvezni zbor začel danes dopoldansko sejo.

Ljudski poslanec Radomir Komatina je kot poročevalec odbora za narodno gospodarstvo tega zbora opozoril na pomen te odločbe. Predlog odločbe o minimalnih osebnih dohodkih pomeni po njegovih besedah, čeprav ne prinaša trajnejše ureditve, pomemben korak naprej v izpopolnjevanju naše tarifne politike.

Ljudski poslanec Šefket Maglajić je dejal, da določa odločba o minimalnih osebnih dohodkih pravičnejše odnose gospodarskih organizacij do družbene skupnosti in odstranjuje s tem velike pomanjkljivosti. V tarifni politiki pa omogoča doslednejšo uporabo socialističnega načela o nagrajevanju po delu, kakor tudi samostojnost organov delavskega samouprave pri razdeljevanju dohodka.

Ljudski poslanec Dime Bojanovski je poudaril, da pomeni ta odločba nadaljevanje izboljšanja sistema nagrajevanja delovnih ljudi. Odločba se ne spušta v politiko razponov minimalnih osebnih dohodkov, ker je to prepustno vsaki posamezni gospodarski organizaciji. Pripomnil je, da dobivajo uslužbenci s sredinjo strokovno sposobnostjo v premožnostih večji povprečni znesek minimalnih osebnih dohodkov, kakor ga dobivajo uslužbenci z višjo strokovno sposobnostjo v nekaterih drugih gospodarskih organizacijah.

V drugih skupinah prejemajo uslužbenci s sredinjo strokovno sposobnostjo manj kakor uslužbenci z nižjo strokovno sposobnostjo v drugi skupini. So torej take pomanjkljivosti, kjer prejemajo pomožni uslužbenci več kakor uslužbenci z nižjo sposobnostjo v kaki drugi skupini. Vsekakor pa takih običajnih razlik med uslužbenci ne bo, kakor so pri delovnih mestih delavcev. Ostalo je še mnogo, kar je treba urediti v zvezi z izpopolnjevanjem našega socialističnega sistema nagrajevanja, upati pa je treba, da bo vse to v kratkem urejeno.

Ljudski poslanec dr. Marijan Dermastija je poudaril, da je v središču pozornosti naše družbene skupnosti vsekakor nadaljnje dvigovanje delovne produktivnosti. Od popolnejše ureditve te zadeve je odvisen tudi splošen razvoj, zlasti hitrejša izboljševanja standarda delovnih ljudi. S prehodom na delavsko samoupravljanje in vzbujanjem široke iniciative delovnih ljudi so bili doseženi izredni rezultati. V zadnjem času pa se lahko ugotavlja, da na področju delovne storilnosti niso bile izpolnjene vse naloge. Eden izmed razlogov je vsekakor bilo tudi vprašanje minimalnih osebnih dohodkov, ki niso dovolj vplivljivi stimulativno. Ti so usmerjali posamezna podjetja k povečanju delovne sile, ker so na ta način bolje uspela z izračunavanjem pri razdeljevanju dohodka, zlasti glede razdeljevanja v sklade podjetja. Navedel je nekaj primerov iz Slovenije in pri tem zlasti poudaril, da pomeni predlog odločbe povsem zanesljivo resen korak naprej. Izrazil je mnenje, da bo treba leto resno proučiti, kako in na kakšen način naj bi našli boljše ureditve, ki bo zlasti razvijala iniciativo za povečanje produktivnosti.

Nato je zvezni zbor soglasno sprejel predlog odločbe o minimalnih osebnih dohodkih v gospodarskih organizacijah in zadal razpravljati o predlogu zakona o davku na osebni dohodek državljanov.

Ljudski poslanec Radivoje Davidović, ki je predložil amandma k temu zakonskemu predlogu, je predvsem označil ta predlog kot koristen in neobhoden. Bistvo njegovega amandmaja je v tem, naj predlagano obdobje plačevanja netto-dohodka nad 500.000 din ne velja enako za družino z dvema ali tremi člani ali pa za samca.

Predstavnik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov je podrobno obrazložil vse predlagane izpremembe v zakonu o prispevku k proračunom in o davku na osebni dohodek iz avtorskih pravic, kakor tudi sam predlog zakona o davku na osebni dohodek državljanov.

Nato je Kiro Gligorov predložil naknadni amandma zveznega izvršnega sveta k predlogu zakona o davku na osebni dohodek. Bistvo tega amandmaja je v tem, da se državljanom olajšuje tako evidenca kakor tudi izpolnjevanje te davčne obveznosti.

Ob koncu se je Kiro Gligorov bavil z amandmajem ljudskega poslanca Radivoja Davidovića in je poudaril, da je bilo stanje posameznih družin predmet proučevanja pri izdelavi tega zakonskega predloga. S sedanjim predlogom ni samo zaščiten povprečna plača jugoslovskega delavca, temveč tudi materialni dohodek nad tem. Pri dohodku nad 500.000 din, kar pomeni dohodek 40.000 din na mesec, se lahko vidi, da gre za obveznost, ki ne bo zajela večjega števila delavcev.

Ljudski poslanec Mika Špi-ljak, poročevalec odbora za gospodarstvo, je dejal, da je odbor za gospodarstvo zavrnil amandma poslanca Davidovića zaradi istih razlogov, ki jih je navedel predstavnik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov.

Zvezni zbor je nato predlog zakona o davku na osebni dohodek državljanov soglasno sprejel. Prav tako je soglasno sprejel tudi predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o prispevku k proračunom iz osebnega dohodka delavcev. Soglasno je tudi sprejel predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o davku na dohodke iz avtorskih pravic in o skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti.

Zvezni zbor je zatem prešel na razpravo o predlogu zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnosih. Edini govornik o tem predlogu je bil v razpravi predstavnik zveznega izvršnega sveta Moma Marković.

Kakor je dejal Moma Marković, se tiče prva izprememba ukinitve sedanjih arbitražnih svetov za odpovedi. Poleg z zakonom zagotovljene zaštite delavcev lahko tudi družbenopolitične organizacije, predvsem pa sindikati, posredujejo, ako se pokažejo razne škodljive težnje in škodo delavcev. Sindikalne organizacije bodo na primer poskrbele, da bodo delavski svetovi sposobni izpolnjevati naloge v svoji pristojnosti, da bo delovni kolektiv seznanjen s sklepi delavskega sveta, kakor tudi, da bo zagotovljen vpliv delovnega kolektiva na politiko gospodarske organizacije glede odločne delovne sile, da bodo sklepi delavskega sveta čim pravičnejši, zlasti pri odpuščanju delavcev, kakor tudi, da se bodo uprli napadnim in škodljivim težnjam v posameznih gospodarskih organizacijah.

Druga izprememba v zakonu o delovnih odnosih je v zvezi z inspekcijo dela in njeno pristojnostjo. Razširja se pravica inspekcije dela za odločanje o izvajanju zakonskih določb o higijensko-tehnični zaščiti pri delu. Njene odredbe imajo značaj upravnega akta, ker je pač inspekcija dela najbolj kvalificiran upravni organ, ki lahko meritorno odloča o izvajanju zakonskih določb s tega področja.

Tretja izprememba se tiče avtomatske zagotovitve sredstev za minimalne osebne dohodke delavcev na račun sredstev občinskega ljudskega odbora tistim gospodarskim organizacijam, ki v svojih skladih nimajo dovolj sredstev za izplačevanje minimalnih osebnih dohodkov. Četrta izprememba določa, da izplačevanje gospodarske organizacije, ki na podlagi periodičnega obračuna ne ustvarijo zadostnega dohodka za kritje osebnih dohodkov, izplačanih v pretekli dobi, v prihodnjih obračunskih dobah samo osebne dohodke, zmanjšane za odstotek, kolikor so ostali izplačani osebni dohodki nepokriti.

Zadnja izprememba določa, da se lahko tarifni pravilniki, sprejeti v letu 1959, uporabljajo od 1. januarja tega leta dalje.

Nato je zvezni zbor soglasno sprejel predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnosih.

Predloge zakona o podaljšanju mandata delavskih svetov, zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o elektrogospodarskih organizacijah, zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbenih ter zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o prispevku za stanovanjsko gradnjo je zvezni zbor sprejel brez razprave soglasno.

Nato je začel razpravljati o predlogu odločbe o izpremembah in dopolnitvah, odločbe o stopnjah prispevka za socialno zavarovanje. V razpravi sta govorila ljudski poslanec Jerko Radmilović in poveljnik zveznega izvršnega sveta Nikola

Balog. Po sprejetju predloga o izpremembah in dopolnitvah odločbe o stopnjah prispevkov za socialno zavarovanje je bila seja zveznega zbora prekinjena.

Po skupni seji obeh zborov je zvezni zbor začel razpravljati o predlogu zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč. V razpravi o predlogu sta govorila samo poročevalec odbora za organizacijo oblasti in upravo ter zakonodajnega odbora ljudskega poslanca Grujo Novakovića in Gojko Garčević, ki sta poročala o nekaterih redakcijskih in tehničnih popravkih v predlogu zakona in o razpravi o tem zakonskem predlogu v odborih.

Zvezni zbor je predlog zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč soglasno sprejel.

Ljudski poslanci Ivan Gošnjak, Ljupčo Arsov in Moma Marković v razgovoru med odmorom na zasедanju zvezne ljudske skupščine.

Odgovori na vprašanja poslancev

Ob koncu seje so predstavniki zveznega izvršnega sveta odgovorili na vprašanja ljudskih poslancev.

Na vprašanje ljudskega poslanca Franca Ranta, zakaj podjetja za vzdrževanje vagonov in lokomotiv niso bila predlagana za povečanje minimalnih osebnih dohodkov, skupno z drugimi železniškimi remontnimi delavnicami pa bodo v mesajah povprečne ravni minimalnih osebnih dohodkov za to skupino gospodarskih organizacij povečani dohodki v letu

1959. O tem sta se sporazumela centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije in Zvezna industrijska zbornica.

Na vprašanje o realiziranju dohodkov občinskih proračunov od pokojniških in invalidskih prejemkov, ki ga je prav tako postavil poslanec Franc Rant, je odgovoril predstavnik zveznega izvršnega sveta Zoran Polić, da se plačevanje prispevkov za proračune od pokojnih, invalidnih in drugih prejemkov na podlagi socialnega zavarovanja

dozdej ni moglo urediti, ker sedanji prispevek za socialno zavarovanje ne omogoča izločanje sredstev za plačevanje prispevkov za proračune od raznih prejemkov na podlagi socialnega zavarovanja. Zato se bo morala ta zadeva proučiti v zvezi z izpremembam v zakonu o proračunih in proračunskih dohodkih v celoti.

Ljudska poslanca Petronje Savović in Ratko Irtić sta vprašala, ali namestava zvezni izvršni svet proučiti zmanjšanje davka na dohodek v krajih, ki so bili prizadeti po suši in na kakšen način bi nadomestili sredstva proračunov, zmanjšana za odpisanih davek na dohodek. Zanimala sta se tudi, ali bo zvezni izvršni svet lahko zagotovil določena sredstva za javna dela v krajih, ki jih je prizadela suša.

Predstavnik zveznega izvršnega sveta Zoran Polić je odgovoril, da se dohodek individualnih kmetovalcev obdobje na podlagi katastrskega dohodka, ki je rezultat povprečnih mesečnih kmetijskih pridelkov v petletni dobi, ki vsebuje plodna in sušna leta. Odkar je bil uveden davek po katastru, zato doletel ni bil nobeno sušno leto odpisanih davek. Na podlagi ustreznih predpisov pa lahko ljudski odbori odgode plačilo davka posameznim kmetovalcem zaradi zmanjšanja pridelka.

Kar se tiče drugega vprašanja, je zvezni izvršni svet naročil ustreznim zveznim organom, naj spremljajo gospodarsko gibanje na teh področjih, posebno glede zaposlovanja delovne sile, da bi pravočasno mogli ukreniti potrebno, v kolikor bi vsa ta vprašanja ne mogli urediti pristojni organi nižjih politično-teritorialnih enot.

Na vprašanje poslancev Dobrivoja Boškovića in Staniše Uroševića, ali namerava zvezni izvršni svet izdati predpise, ki bi podrobneje urejali status združenih poslovnih zvez, je odgovoril predstavnik zveznega izvršnega sveta Slavko Komar. Dejaj je med drugim, da na podlagi izkušenj proučujejo v sekretariatu za kmetijstvo in gozdarstvo pri zveznem izvršnem svetu ter v Glavni združni zvezi vse te probleme in bodo predlagane ustrezne odločitve.

Na vprašanja ljudskih poslancev Eda Jardaša in Jurice Draušnika bodo odgovorili na dan izmed prihodnjih sej.

Ker je bil s tem izrpan dnevi red, je zvezni zbor končal svojo sejo ob 14.10.

Priznanje odredu JLA

Generalni sekretar Hammarskjöld je dal priznanje jugoslovanskemu odredu v sestavi sil OZN za njegov prispevek k ohranitvi mira

KAIRO, 26. dec. (Tanjug). Po obisku v Gazi, kjer je obiskal silo OZN na Srednjem vzhodu, je generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld danes odpotoval iz El Ariša z letalom v Kartumu. V Kartumu se bo zadržal dva dni, nato pa bo odpotoval v Etiopijo.

Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je danes obiskal jugoslovanski odred v sestavi sil OZN v El Arišu. Spremljal ga je poveljnik UNEF, general Burns.

Potem ko je pregledal častno četo, in se pozdravil z oficirji poveljstva odreda, je generalni sekretar obiskal prostore ene izmed jugoslovanskih čet, nato pa je ostal na kosilu, ki ga je njemu na čast priredil komandant odreda.

Med kosilom je podpolkovnik Žutič v imenu oficirjev, podoficirjev in vojakov jugoslovskega odreda pozdravil vsakega gosta in med drugim dejal, da so vojaki in starešine jugoslovskega odreda vedno pozorno spremljali napore generalnega sekretarja za ohranitev mira na svetu.

Imeli smo priložnost, je dejal poveljnik jugoslovskega odreda, da neposredno in posebej preko generala Burnsa občutimo vašo pozornost in skrb za nas, vojake, ki izpolnjujemo to častno mednarodno nalogo.

Ko je odgovorjal na pozdrav.

Zahvala Libije za čestitko

Beograd. — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je sprejel brzojavko od predsednika vlade in zunanjega ministra Libije Abdul Magid Kaibara, v kateri se mu zahvaljuje za čestitke ob obletnici libijske neodvisnosti.

namj v UNEF. V tej partizanski akciji, ki je v borbi za mir in red dosegla uspeh. Vaš doseženi prispevek pri vsem tem je velik, je zaključil Hammarskjöld.

Na koncu so Hammarskjöldu v spomin na ta obisk podarili jugoslovansko zastavico. Pri srčno pozdravljeni so se gostje zatem odpravili na letališče v El Ariš, od koder so z letalom odpotovali v Gazo.

TELEGRAMI

KAIRO — Sudanska vlada je sporočila, da je 17. novembra — vojaški prevzem oblasti — proglašen za sudanski nacionalni priznanje.

ADIS ABEBA — Bivša italijanska kolonija Eritreja, ki se je združila z Etiopijo, bo zastavo OZN zamenjala z zastavo Etiopije.

KARACI — Tukaj je umrlo še 17 ljudstva radi nepoznane bolezni, ki jo imenujejo zdravniki »gastrointestinalna epidemija».

KAIRO — Predsednik ZAR Naser je odgovoril na čestitke, ki mu jih je ob obletnici našega anglo-francoskih sil iz Port Saïda v poslanici poslal iraški premier Kasem. V njen se je zavzel za krepitev arabske enotnosti.

HONGKONG — Severni Vietnam je predlagal vladi Južnega Vietnama razgovore za normaliziranje medsebojnih odnosov.

CHACAGO — V prvih 24 urah božičnega weekenda je izgubilo življenje skupaj 262 oseb, od tega 210 od prometnih nesreč.

HAVANA — Poveljstvo kubanske vojske je na področju La Vilasa, ko je prišlo do hudega spopada z uporniki oddelki Fidela Castra, poslalo 18 enot oklepnih vozil. Uporniki trdijo da so na tem področju dosegli velike uspehe.

TAJPEH — Podpredsednik formoske vlade Cen Ceng je izjavil, da vlada ne bo proučevala vprašanja zmanjšanja oboroženih sil.

BUENOS AIRES — Argentinski minister za gospodarstvo je med obiskom v ZDA zaprosil za posojilo v višini 300 milijonov dolarjev.

TOKIO — Na Japonskem je bilo 1. oktobra letos 92 milijonov prebivalcev. Na ta način je Japonska po številu prebivalstva peta država na svetu.

od intenzivnosti pokojniškega staža določa odstotek, ki je po pravilu višji kakor odstotek za določanje osebne pokojnine. V drugo skupino spadajo zavaruanci — možki med 55 in 65 letom starosti in zavarovanke — žene med 50 in 55 letom starosti, namreč zavarovanci, ki bi lahko imeli dovolj pokojniškega staža za pridobitev pravic do osebne (starostne) pokojnine, pa se jim določa odstotek, ki se približuje odstotku za pridobitev starostne pokojnine. V tretjo skupino spadajo zavarovanci možki nad 65 let starosti in zavarovanke — žene nad 55 let starosti, namreč zavarovanci, ki so dosegli skrajno mejo starosti za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim zaradi tega določa odstotek, ki je enak onemu iz režima pokojniškega zavarovanja.

Smisel takšnega načina določanja višine invalidske pokojnine je v tem, da se v večjem obsegu ustretevajo zavarovanci, ki so do nastopa invalidnosti intenzivneje delovali v delovnem razmerju, kakor oni, ki so bili začasnoma v delovnem razmerju, kot tudi, da se prepreči pritisk tistih zavarovancev na invalidsko zavarovanje, ki bi lahko pridobili, ako bi redno delali, pravico do starostne pokojnine. Nadalje je smisel teh določb v skladu s splošnim stališčem zakona, da se daje največja možna zaščita tistim kategorijam zavarovancev, ki jim je invalidska zaščita družbeno potrebna in njihna od končnega 20. leta starosti nastopa invalidnost kakor tudi of starostnih let, pri tem se zavarovanci dele v tri osnovne skupine starostnih letih v času nastopa invalidnosti. V prvo skupino spadajo zavarovanci — možki iznad 55 let starosti in zavarovanke — žene iznad 50 let starosti namreč tisti zavarovanci, ki niso dosegli meje za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim v odvisnosti

in, in sicer za tiste primere, staža določa odstotek, ki je po pravilu višji kakor odstotek za določanje osebne pokojnine. V drugo skupino spadajo zavaruanci — možki med 55 in 65 letom starosti in zavarovanke — žene med 50 in 55 letom starosti, namreč zavarovanci, ki bi lahko imeli dovolj pokojniškega staža za pridobitev pravic do osebne (starostne) pokojnine, pa se jim določa odstotek, ki se približuje odstotku za pridobitev starostne pokojnine. V tretjo skupino spadajo zavarovanci možki nad 65 let starosti in zavarovanke — žene nad 55 let starosti, namreč zavarovanci, ki so dosegli skrajno mejo starosti za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim zaradi tega določa odstotek, ki je enak onemu iz režima pokojniškega zavarovanja.

Smisel takšnega načina določanja višine invalidske pokojnine je v tem, da se v večjem obsegu ustretevajo zavarovanci, ki so do nastopa invalidnosti intenzivneje delovali v delovnem razmerju, kakor oni, ki so bili začasnoma v delovnem razmerju, kot tudi, da se prepreči pritisk tistih zavarovancev na invalidsko zavarovanje, ki bi lahko pridobili, ako bi redno delali, pravico do starostne pokojnine. Nadalje je smisel teh določb v skladu s splošnim stališčem zakona, da se daje največja možna zaščita tistim kategorijam zavarovancev, ki jim je invalidska zaščita družbeno potrebna in njihna od končnega 20. leta starosti nastopa invalidnost kakor tudi of starostnih let, pri tem se zavarovanci dele v tri osnovne skupine starostnih letih v času nastopa invalidnosti. V prvo skupino spadajo zavarovanci — možki iznad 55 let starosti in zavarovanke — žene iznad 50 let starosti namreč tisti zavarovanci, ki niso dosegli meje za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim v odvisnosti

od intenzivnosti pokojniškega staža določa odstotek, ki je po pravilu višji kakor odstotek za določanje osebne pokojnine. V drugo skupino spadajo zavaruanci — možki med 55 in 65 letom starosti in zavarovanke — žene med 50 in 55 letom starosti, namreč zavarovanci, ki bi lahko imeli dovolj pokojniškega staža za pridobitev pravic do osebne (starostne) pokojnine, pa se jim določa odstotek, ki se približuje odstotku za pridobitev starostne pokojnine. V tretjo skupino spadajo zavarovanci možki nad 65 let starosti in zavarovanke — žene nad 55 let starosti, namreč zavarovanci, ki so dosegli skrajno mejo starosti za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim zaradi tega določa odstotek, ki je enak onemu iz režima pokojniškega zavarovanja.

Smisel takšnega načina določanja višine invalidske pokojnine je v tem, da se v večjem obsegu ustretevajo zavarovanci, ki so do nastopa invalidnosti intenzivneje delovali v delovnem razmerju, kakor oni, ki so bili začasnoma v delovnem razmerju, kot tudi, da se prepreči pritisk tistih zavarovancev na invalidsko zavarovanje, ki bi lahko pridobili, ako bi redno delali, pravico do starostne pokojnine. Nadalje je smisel teh določb v skladu s splošnim stališčem zakona, da se daje največja možna zaščita tistim kategorijam zavarovancev, ki jim je invalidska zaščita družbeno potrebna in njihna od končnega 20. leta starosti nastopa invalidnost kakor tudi of starostnih let, pri tem se zavarovanci dele v tri osnovne skupine starostnih letih v času nastopa invalidnosti. V prvo skupino spadajo zavarovanci — možki iznad 55 let starosti in zavarovanke — žene iznad 50 let starosti namreč tisti zavarovanci, ki niso dosegli meje za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim v odvisnosti

od intenzivnosti pokojniškega staža določa odstotek, ki je po pravilu višji kakor odstotek za določanje osebne pokojnine. V drugo skupino spadajo zavaruanci — možki med 55 in 65 letom starosti in zavarovanke — žene med 50 in 55 letom starosti, namreč zavarovanci, ki bi lahko imeli dovolj pokojniškega staža za pridobitev pravic do osebne (starostne) pokojnine, pa se jim določa odstotek, ki se približuje odstotku za pridobitev starostne pokojnine. V tretjo skupino spadajo zavarovanci možki nad 65 let starosti in zavarovanke — žene nad 55 let starosti, namreč zavarovanci, ki so dosegli skrajno mejo starosti za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim zaradi tega določa odstotek, ki je enak onemu iz režima pokojniškega zavarovanja.

Smisel takšnega načina določanja višine invalidske pokojnine je v tem, da se v večjem obsegu ustretevajo zavarovanci, ki so do nastopa invalidnosti intenzivneje delovali v delovnem razmerju, kakor oni, ki so bili začasnoma v delovnem razmerju, kot tudi, da se prepreči pritisk tistih zavarovancev na invalidsko zavarovanje, ki bi lahko pridobili, ako bi redno delali, pravico do starostne pokojnine. Nadalje je smisel teh določb v skladu s splošnim stališčem zakona, da se daje največja možna zaščita tistim kategorijam zavarovancev, ki jim je invalidska zaščita družbeno potrebna in njihna od končnega 20. leta starosti nastopa invalidnost kakor tudi of starostnih let, pri tem se zavarovanci dele v tri osnovne skupine starostnih letih v času nastopa invalidnosti. V prvo skupino spadajo zavarovanci — možki iznad 55 let starosti in zavarovanke — žene iznad 50 let starosti namreč tisti zavarovanci, ki niso dosegli meje za pridobitev starostne pokojnine, pa se jim v odvisnosti

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je izpod 7000 dinarjev, v teh primerih se izplačuje poleg določene invalidske pokojnine tudi razlika do omenjenih zneskov kot tako imenovani zaščitni dodatek, toda ne v vseh primerih, temveč v odvisnosti od premoženjskega stanja uvaževali invalidske pokojnine. — Očitno je, da je ta odločba utemeljena s socialnimi razlogi, obenem pa omeniti tudi določeno pravico. Z njo se popravlja gmojni položaj tistih skupin delovnih invalidov, ki v glavnem zaradi kršitve zakonodajne osnove staž niso mogli pridobiti invalidske pokojnine v znesku, kakršni bi jim zagotovili nujna sredstva za življenje, da nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

stotkov ugotovljene zneska pokojnine. To je zaradi tega ker je glede na stanje invalidnosti dana možnost nadaljnje zaposlitve, ki se jim priznava v delovni staž tako za povečanje invalidske pokojnine same. Kakor tudi za pridobitev starostne pokojnine. Z zaščitnim dodatkom se poveča invalidska pokojnina samo v tistih primerih, kadar je izpod 6500 dinarjev, ako gre za nekvificirane in polkvificirane delavce. Pri kvificiranih delavcih, ako je invalidska pokojnina izpod 8650 dinarjev, pri kadrih z višjo in visoko strokovno usposobljenostjo pa, ako je

EDNA TISKOVNA KONFERENCA V SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Demokracija in 10%

Ta teden je bil v Venezueli izdan zakon, ki dviga prometni davek za deset odstotkov. Dvomi so presegli upanje. Razvil se je tale dvogovor:

Eugene Holman, predsednik upravnega odbora »Standard Oil of New Jersey« v imenu konzorcija »Creoles«: »Posebno vzemirja dejstvo, da je vlada storila ta ukrep brez posvetovanja z zainteresiranimi industrijami.«

Marcos Falcon Briseno, venezuelski veleposlanik v Washingtonu: »Naša vlada je zmeraj spoštovala moralne in pravne obveznosti tujih podjetij na njenem ozemlju...«

Holman: »Neposreden rezultat bo, da bo imela Venezuela zdaj manjši realni dohodek kot v dosedanjem načinu delitve dobička...«

Briseno: »Novi davek velja za vsa podjetja, domača in tujja. Sploh pa so nove lestvice skromne v primerjavi z onimi v Zdrženih državah.«

Holman (zasebno): »Trapasto je, da bi se Američani zanašali na oskrbo s surovinami, ki bi bila odvisna izključno od kakšne vojaške junte ali, kot na Srednjem vzhodu, od kakšnega nacionalistično prebujenega Arabca...«

Julio Diaz, minister za rudarstvo v Venezueli (uračno v pismu »Creoles«): »Vaša prošnja, da bi ponovno premislili naše ukrepe, je nesprijemljiva. Ti ukrepi so akt državne suverenosti in bodo izvedeni v celoti...«

V tem je stvar: v boju med demokracijo in desetim odstotki. Od izida tega boja je odvisno, ali bodo prihodnji ameriški državniki na uradni obiskih manj obremenjeni z gnilih sadjem ali bolj kot dozdaj (obmetavali jih bodo) pa najbrž še nekaj časa...« Podpredsednik Nixon se gotovo še dobro spominja svoje turneje po Južni Ameriki.

Doslej je v Venezueli slo vse bolj ali manj tako kot je želela »Creole Oil CO«, konzorcij večinskih ameriških petrolejskih družb, v katero so Američani vložili nekaj milijard dolarjev (za črpanje nafte v glavnem) je največji izvoznik nafte na svetu in drugi producent. Dobiček so doslej delili po formuli 50-50. Vlada je generala Pérez Jiméneza, ki je postal diktator leta 1948, ki je bilo slišati, da misli vlada stranke »Accion Democratica« — pomembne levčarske daši antikomunistične stranke podpravitelja tuja podjetja. Zdaj je po nekajmesečnem medvladju vojaške junte prevzel oblast zakonito izvoljeni predsednik Romeo Betancourt, predsednik iste stranke. »Accion Democratica« je spet tu in z veliko večino.

Novi režim so v ZDA pozdravili z mešanimi občutki. Kot demokrat je Betancourt osebno doberdošel, v kolikor pa bo izvajal svojo politiko, pa manj. Kaže, da jo misli, kajti že davno je izrazil mnenje, da je formula 50-50 zastarela. Betancourt ne misli na nacionalizacijo, ker sodi, da lahko na drug način več iztisne in brez prenatrženih stroškov lažje razvije zancmarjeno notranjost države. Toda Mr. Holman očitno ni zadovoljen.

Prve grožnje so tu: zmanjšanje produkcije in s tem celotnega dohodka, pritoževanje nad »raznimi juntami in Arabci« in podobno. To zaenkrat še ni tragično. Bo pa, če ga bo podprl State Department.

Latinska Amerika je v začetnih letih najnega gospodarskega razvoja, ki ga po mnenju Latincev ZDA ne podpirajo zadosti. Tudi večinih političnih kriz, v glavnem dela ZDA, ima zadosti. V Washingtonu se bodo morali odločiti ali za demokracijo in dobre sosedske odnose — ali pa za deset odstotkov »Creoles«. Interes ZDA v Latinski Ameriki je sicer razumljiv in recimo — opravičljiv, toda samo od interesa in zasedanj Panameriške Unije Južna Amerika ne more živeti. Početi primerov ne manjka: Sovjetska zveza se je letos prijavila kot glavni kupec bolivijskega bakra in čilskega solitra...

Gre za demokracijo ali za deset odstotkov. Z desetodstotno demokracijo pa Južna Amerika ne more biti več zadovoljna.

Diplomatska kronika

New Delhi. — Predsednik indijske socialistične stranke Ganga Sarab Singha je bil gosn večerji pri veleposlaniku Džšanu Kvedru v New Delhiju.

Gospodarski odnosi z vsemi so v skladu z našo politiko

Kampanja v nekaterih državah socialističnega tabora v zvezi s sporazumom o dobavah ameriških kmetijskih viškov Jugoslaviji potrjuje, da hočejo našo državo za vsako ceno očrniti, je izjavil tovariš Kunc — Pripravljenost Sovjetske zveze, da podpiše sporazum o prenehanju jedrskih poskusov, imamo za pozitivno — Začetek razprave proti pripadnikom »Beneške čete« — je poudaril tovariš Kunc — je razumljivo povzročilo ogorčenje jugoslovanske javnosti

BEOGRAD, 26. dec. (Tanjug). Na današnji redni tiskovni konferenci so predstavniki drž. sekretariata za zun. zadeve vprašali, kako komentira pisanje nekaterih časopisov v državah socialističnega tabora, ki si prizadevajo, da bi jugoslovanske sporazume o ekonomskem sodelovanju z nekaterimi zahodnimi državami prikazali zlonamerno in tendenciozno, posebno še nedavno podpisani sporazum o dobavah ameriških kmetijskih viškov Jugoslaviji.

Ko je odgovarjal na to vprašanje, je predstavnik DSIP Drago Kunc poudaril: »V skladu z našo politiko razvijamo gospodarske odnose z vsemi državami, ki to žele, smo zadovoljni, ker je bil dosežen sporazum z ZDA o nakupu kmetijskih presežkov. Kampanja, do katere je prišlo v nekaterih državah socialističnega tabora okoli tega potrjuje, da si prizadevajo za vsako ceno očrniti Jugoslavijo. Opozoriti moram, da so podobno kampanjo s podobnimi argumenti vodili tudi po 1. 1948 in je doživela popoln polum. Jugoslavija je ostala isto, kar je bila — neodvisna socialistična država in je s tem, ne samo ovrгла vse take klevete, temveč tudi osvetlila protisocialistične namere tistih, ki so to kampanjo vodili.«

Ko je odgovarjal na vprašanje nekega novinarja o izjavi zunanjega ministra Sovjetske zveze Gromika pred Vrhovnim sovjetom ZSSR, da je sovjetska vlada pripravljena takoj podpisati sporazum o prenehanju jedrskih poskusov, je Drago Kunc dejal: »To pripravljenost ZSSR, da podpiše sporazum o prenehanju jedrskih poskusov, imamo za zelo pozitivno, ker je znano, da se Jugoslavija že več let vztrajno prizadeva za splošno trajno in neposredno prenehanje teh poskusov.«

Na zadnji tiskovni konferenci je postavil dopisnik moskovske »Pravde« predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve dve vprašanji o tem, kako ocenjuje predloge Sovjetske zveze, ki jih vsebujejo deklaracija, poslana državnim članicam NATO. Ko je tedaj odgovoril na ta vprašanja, je predstavnik državnega sekretariata dejal, da gre za vrsto konstruktivnih predlogov, ki lahko koristno služijo za pogajanja o rešitvi vprašanja evropske varnosti. Na današnji konferenci je nek novinar vprašal predstavnika sekretariata, kako ocenjuje dejstvo, da moskovska »Pravda« sploh ni objavila odgovorov svojemu dopisniku.

Predstavnik državnega sekretariata je odgovoril: »Tudi sam sem opazil, da so sovjetski tisk ni objavil našega mnenja. Odgovor na to, kaj je temu vzrok, ne iščite pri meni.«

V Firencah se je pred nekaj dnevi začel proces proti pripadnikom »Beneške čete«. S tem v zvezi so se novinarji zanimali, če bi predstavnik državnega sekretariata želel to komentirati, in če je jugoslovanska vlada prejela odgovor na svojo noto italijanski vladi v zvezi s tem procesom.

»Začetek razprave proti pripadnikom »Beneške čete«, je poudaril Drago Kunc, »je v jugoslovanski javnosti razumljivo povzročilo ogorčenje. Znano je, da je v zvezi s tem procesom jugoslovanska vlada poslala italijanski vladi protestno noto. Ponovno bi rad poudaril, da je omenjeni proces v nasprotju z obveznostmi Italije, ki jih ima po mirovni pogodbi in ni v skladu z obstoječimi odnosi med obema državama. Odgovor na našo protestno noto smo prejeli in ga sedaj proučujemo.«

Ko je odgovarjal na vprašanje v zvezi s tistim delom poročila o aktivnosti zahodnonemškega zunanjega ministristva, ki govori o odnosih z Jugoslavijo, je predstavnik državnega sekretariata dejal: »Čeprav se konzularni trgovinski in turistični odnosi med Jugoslavijo in federalno republiko Nemčijo razvijajo na precej zadovoljujoč način in ob obojestranskem spoštovanju obstoječih sporazumov, je dejstvo, da so diplomatski odnosi prekinjeni, negativen faktor.«

Novinarji so zatem zaprosili predstavnika državnega sekretariata, da bi jim pojasnil vzroke dvakratnega obiska jugoslovanskega veleposlanika v Pragi, Petriča, v českoslovske zunan. ministrstvu. Poleg tega so se novinarji zanimali, če je jugoslovanska vlada pri českoslovaški vladi podzvela kake, da bi se pojasnilo vprašanje govora, ki ga je imel nedavno podpredsednik vlade CSR Kopecki na kongresu ljudske socialistične stranke. Verzija govora Kopeckega v poročilih Reuterja in še nekaterih tujih časopisov iz Prage je namreč vsebovala grobe napade na predsednika Tita, ki pa jih ni bilo v verziji govora, objavljenega v »Rude Pravci«.

Predstavnik državnega sekretariata je odgovoril, da se je ob obisku veleposlanika Petriča nanašal na govor podpredsednika vlade CSR Kopeckega. »Po nalogu državnega sekretariata za zunanje zadeve«, je dejal Kunc, »je jugoslovanski veleposlanik v Pragi Petrič obiskal zunanjega ministra CSR Davida, ki mu je dejal, da je avtentičen tekst govora podpredsednika vlade CSR Kopeckega objavljen v listu »Rude Pravci« in da je glede na to verzija Reuterja in nekaterih tujih časopisov neutemeljena.«

Predstavnik državnega sekretariata je s tem v zvezi še dodal: »Jugoslovanska veleposlanika v Pragi in Budimpešti sta na osnovi navodil vlade FLRJ protestirala pri vladah CSR in LR Madžarske zaradi hudega napada na FLRJ v skupni deklaraciji državno-partijskih delegacij CSR in Madžarske ter v sovražnih govorih, ki so jih imeli ob tej priložnosti.«

»Po mojem mnenju«, je dejal indijski premier, »je ta konferenca predstavljala neke vrste sredstvo za odpiranje očij ljudem, ki niso veliko vedeli o tistem, kar se dogaja v Afriki. Afrika je s svojim upanjem in težnjo po svobodi in določeni način prišla v središče dogajanja. To je napravila za zaupanjem in določeno agresivnostjo, ki je na vsak način nujna po tako dolgem obdobju preganjanja in strašne zgodovine nekaj sto let.« Ko je pozdravil sklep Gane in Gvineje, da se združita, je Nehru dejal, da se »to morda znanenja za nadaljnje spremembe v Afriki.«

Ko je odgovoril indijskemu premieru, je predsednik vlade Gane Nkrumah dejal, da se bo Afrika kmalu osvobodila kolonializma. Govorec o nedavnih konferenci v Akri, je Nkrumah dejal, da vse je končal čas, ko svoboda neke male afriške pokrajine ne pomeni resnično

svobodo, če ta ni povezana s svobodo vse Afrike. Sile, ki so danes na čelu Afrike, žele, da bi se ta kontinent osvobodil izpod kolonialnih režimov.« Je dodal premier Gane in izrazil upanje, da »ne bo treba veliko časa do trenutka, ko bo Afrika uresničila željo po neodvisnosti in ko bodo posamezne kolonialne posesti do bile neodvisnost.«

Ta načrt nima nobene direktne zveze z načrtom Asuanskega jezua, ki bo sam usposobil za obdelovanje približno milijon hektarov novih obdelovalnih površin. Po pisanju tiska bo novi kmetijski bazen Egipta nastal zahodno od Asuana, preko 1000 km južno od Kaira. To bo v bližini oaze Hargo, kjer so pred nedavnim odkrili podzemno reko s sladko vodo, ki jo lahko primerjamo z Nilom. Do sedaj so izvrtali že 18 vodnjakov za namakanje, ki črpajo vodo iz te reke. Casopisi poudarjajo, da je približno 600 hektarjev že primerno za kmetijske kulture.

Ko prvič objavljajo podrobnosti o tem načrtu, poudarjajo kairski časopisi, da kažejo pridelki s poizkusnih površin tega področja, da je to novo zemljišče prav toliko produktivno kot plodna dolina Nila. Po dosedanjih načrtih bodo na puščavskih tleh nad podzemno reko izvrtali skupno 78 namakalnih vodnjakov, stroški za dela, s katerimi bodo ta zemljišča postala obdelovalna, pa bodo po nekaterih računih značali največ 70 egiptovskih funtov po hektaru. S tem novim načrtom bodo spremenili v plodna tla vrsto pustinskih oaz med Hargom in Katarom

Mikojan dobil ameriški vizum

Moskva, 26. dec. (AP) Ameriško veleposlanstvo v Moskvi je izdalo danes tromesečni vizum prvemu podpredsedniku sovjetske vlade Anastasu Mikojanu, ki bo v bližnji prihodnosti obiskal ZDA.

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav po sestanku kabineta niso objavili nobenega sporočila, se je zvedelo, da bodo vse te pomembne denarne ukrepe objavili istočasno s sklepom o proračunskih izdatkih za orehodnje leto, ki se prvič vendar pa v skladu z novo ustavo, dekretirajo. Pričakujejo, da bo dokončno sporočilo o razvednotenju objavljeno šele na jutrošnjem sestanku vlade. Francoska vlada je zato ukazala vsem blagovnim in deviznim borzom v Franciji, naj prenehajo z delom in poslovanjem do ponedeljka.

Pooblaščenji krogi v Parizu nocoj poudarjajo, da je bila vlada pristljena hitro proučiti načrt o denarni reformi zaradi

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

Ze na koncu prve faze uresničenja novega načrta bo primerno za obdelavo že več kot 200.000 ha zemljišč.

podobnih načrtov o uvedbi konvertibilnosti za britanski funt. Vsi novi ukrepi — ki jih je dokončno še ne pozna — bodo imeli za cilj ublažiti ozroma sploh odstraniti posledice ki jih francosko gospodarstvo nedvomno pretrpelo zaradi večje usmeritve zahodne Evrope na trgovino s cono konvertibilnega funta. In to kljub temu, da bo začel veljati sporazum o skupnem tržišču. Pri tem poudarjajo, da bi bile praktične posledice nove denarne reforme na domačem francoskem tržišču minimalne. »Koku cen pa bi se izognili v istočasno zamenjavo bankovcev s čemer bi se povečala zmanjšana vrednost franka.

Čeprav je odvečno in tvegano delati progore za potek kongresa, pa navedeni rezultati le nekaj povedo. Nenni je v notranje-partijski polemiki odgovoril na pismo, ki mu ga je poslala levica z zahtevo naj poasni, kaj razume pod »razčiščenjem v krščanskodemokratski stranki — politični čudež ali sodelovanje s Fanfanijem — z naslednjimi besedami: »Ali naj stojimo pri oknu prekrizanih rok in štejemo krščanskodemokratske upornike, enkrat tiste, ki streljajo na Fanfanija, drugič tiste, ki streljajo na Scelbo? Ali naj kot leta 1922 prekrizanih rok gledamo, kako se vrste vladne krize po verzihi reakcij in dovolimo, da nastalo praznino napolnijo fašisti? Tu ni potreben noben politični čudež, marveč določena politika. Socialisti lahko vodimo tako politiko samo če bomo ob pravem času spregledali, v kakšnem ekstremu vodita Fanfani ali Scelba italijanske demokratske ustanove. Vsaka borba zahteva perspektivo. Iz lastnih in zgodovinskih izkušenj vem: da politika ne dopušča praznine, ko je ne dopušta narava.« Odgovor, ki zgovorno kaže, da socialisti ne nameravajo biti poborniki vladnih kriz za vsako ceno! M. Suštar

BANDUNG, 25. dec. Predsednik Tito, njegova soproga in člani jugoslovanske delegacije, predsednik Sukarno s soprogo in visoki indonezijski funkcionarji so odpotovali včeraj zjutraj ob 8.30 po lokalnem času iz Bogorja v Bandung. Vzdušje poti v celotni dolžini 120 km so visoke goste pozdravljali prebivalci. Vsa naselja, skozi katera je šla kolona avtomobilov, so bila okrašena z zastavami in transparenti. Na sliki: Na najhnejem otoku Lombok je najvišji vulkan v Indoneziji Rindjani. Visok je 3776 m. »Mali« vulkanski stožec se dviga 400 m nad vulkanskim jezerom.

AVTONOMISTI IMAJO VEČINO

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

RIM, 26. dec. (Po telefonu). Med božičnimi prazniki je v prestolnici zamrlo vse politično življenje; politiki so se namreč, kakor vsi ostali Rimljani umaknili v družinski krog. Neposredno pred božičem je bila odstranjena klet, ob katero bi utegnili zadeti Fanfanijeva vlada, namreč tako imenovani »primer Preti«. Socialno demokratični minister za finance je umaknil svojo ostavko in Fanfani bo kot zunanji minister nespremenjen vlade lahko takoj po novem letu poročal o zasедanju Atlantskega pakta in o svojih razgovorih v Bonnu in v Parizu zunanje-politični komisiji poslanske zbornice, ki se bo v ta namen sestala na izrednem zasédanju, kajti parlamentarne počitnice trajajo kot je znano, do 20. januarja.

Teden pred novim letom lahko napravimo tudi približno oceno tistega, kar se bo zgodilo v Neaplju med 15. in 18. januarjem, na kongresu socialistične stranke, to je na kongresu, ki bo nedvomno imel izredno pomemben vpliv na nadaljnji razvoj italijanskega političnega življenja. V glavnem so se končali pokrajinski kongresi, na katerih so na podlagi glasovanj o posameznih resolucijah — avtonomističnih, levih in Bassovih — volili delegate za nacionalni kongres. Ker so zaključeni tudi kongresi v ključnih federacijah — Milano, Bologna,

Ferrara in Rim — v katere je vključena ena petina vseh vpisanih članov PSI, moremo že na podlagi rezultatov v teh federacijah sklepati o približni podobi, ki jo bo dal neapeljski kongres.

V omenjenih starih federacijah je dobila avtonomistična Nennijeva struja večino, ki je n

Ustvarjati je treba ekonomske pogoje za hitrejšo odpravo razlik in nasprotij med mestnimi središči in periferijo

(Medaljevanje s 1. strani)

Izkušnje družbenega upravljanja stanovanjskih poslopij so zahtevale, da se zakonsko ugotovijo in potrdijo tudi doseženi pravni ukrepi, kakršna je uredba o upravljanju stanovanjskih poslopij in razpolaganju s stanovanji. Pokazalo se je, da je razvoj materialno pravnih odnosov na tem področju zaostal za razvojem ob upravljanju stanovanjskih poslopij in da zakon o eksploataciji ne nudí dovolj pravnih sredstev za hitrejšo operativno spremljanje razvoja na tem področju.

Ker lastniki velikih stanovanjskih poslopij niso bili eksploatirani, temveč s sistemom družbenega upravljanja in administrativnega urejanja najemnine samo omejeni v pravicah do razpolaganja s stanovanjskimi prostori v svojih poslopijih, niso bili prepričani, da

poslopij, ki se pripravljajo, vendar pa tudi ta zakonski predlog ni mogel prezreti določanih osebne lastnine, pa je zato v svojih določbah formuliral načela, oziroma določil obseg osebne lastnine na stanovanjskem področju kar je mogoče točneje v konkretnih pogojih. Zato predlog zakona temelji na osnovnem načelu, namreč na družbeno ekonomskem namenu stanovanjskih poslopij, to se pravi ali služijo za zadovoljevanje lastnih potreb po stanovanju ali pa se izdajajo v najem in lahko služijo eksploataciji na stanovanjskem področju. Zato predlog zakona zaznkuje dve kategoriji stanovanjskih poslopij, in sicer: družinska stanovanjska poslopja in najemna stanovanjska poslopja. Vsaka izmed teh kategorij se posebej obravnava.

Ko postavlja definicijo, kaj se ima smatrati kot družinsko stanovanjsko poslopje, pravi predlog zakona, da je to stanovanjsko poslopje z dvema stanovanjema ali stanovanjsko poslopje s tremi majhnimi stanovanji, v lastnini ene osebe - državljana. Vsa druga stanovanjska poslopja, namreč poslopja v civilni lastnini z več kot 3 stanovanji ali z več kot 3 stanovanji se smatrajo kot najemniška stanovanja.

Izjemno se lahko prepusti državljanu v lastnini tudi družinsko stanovanjsko poslopje, ki ima poleg dveh stanovanj, oz. 3 manjših stanovanj še eno vzporedno stanovanje, ki je po

svojem namenu, položaju v poslopiju ali udobnosti vzporedni del poslopija. Prav tako se lahko izjemno pustí v last državljana tudi stanovanjsko poslopje, ki ima poleg enega stanovanja, ali dveh manjših stanovanj poslovne prostore ako ti prostori ne obsegajo nad 70 kv. metrov kar pomeni normativ za dvosobno stanovanje po predpisih vseh ljudskih republik.

Na podlagi tako utemeljenega kriterija, ki se sklada s kriterijem, sprejetim ob uvajanju družbenega upravljanja stanovanjskih zgradb, je predlog zakona določil tudi obseg osebne lastnine in hkrati tudi subjekte, ki morejo biti nosilci lastninskih pravic.

Tako more državljan na območju FLRJ pridobiti in imeti v osebni lastni družinsko stanovanjsko zgradbo z dvema stanovanji ali s tremi majhnimi stanovanji, ali dve stanovanji v etažni lastnini, ali dve družinski zgradbi z največ dvema stanovanji in tretjim manjšim stanovanjem, ali eno družinsko zgradbo in eno stanovanje kot poseben del zgradbe. Razen tega ima lahko v lastnini tudi weekend hišico ali stanovanje, ki mu služi občasno za počitek ali letovanje v času sezone ne glede na to, če se nahaja v kraju stanovanjska lastnika ali ne. Na ta način je predlog zakona določil, kaj lahko državljan ima v priložnosti v lasti in hkrati tudi

kaj se jemlje od nacionalizacije.

Lastninska pravica na dve stanovanji ne pomeni tudi najemniške pravice na dve stanovanji. Po naših doslej veljavnih predpisih, kakor tudi po tekstu osnutka zakona o upravljanju stanovanjskih zgradb, je lahko državljan na teritoriju FLRJ koristnik le enega stanovanja. Izkoriščanje sodržavljanov z oddajo viška stanovanjskega prostora v najem je bilo tudi doslej omejevano in bodo te omejitve tudi v prihodnje po predlogih zakonskih predpisov s stanovanjskega področja še bolj pootstrane.

Predlog zakona zastopa v načelu stališče, da družbene organizacije, pravne osebe in druga združenja državljanov ne morejo pridobivati, niti imeti lastninske pravice do stanovanjskih zgradb, kar je popolnoma v skladu s poudarjenim načelom družbeno-ekonomskega namena stanovanjskih zgradb, ker ne služijo osebnim potrebam za stanovanje, temveč za oddajo v najem, pa je logično, da so družbena lastnina.

Glede na to se po predlogu zakona nacionalizirajo: vse najemne stanovanjske zgradbe v privatni posesti z več kot dvema stanovanjema ali z več kot tremi majhnimi stanovanji, vse stanovanjske poslopja družbenih organizacij in drugih združenj državljanov, kakor tudi več kot dve stanovanji v posesti enega državljana.

drožje je v celoti podrejeno režimu nacionalizacije.

Določila tega zakonskega predloga se ne nanašajo na zemljišča zunaj mestnih gradbenih področij ter tako ne zajemajo kmetijska zemljišča, ker menim, da je potrebno posebno poudariti, da ne bi prišlo do kakšnih napačnih tolmačenj zakonskega predloga. Zunaj zaokroženega mestnega področja se lahko nacionalizirajo samo posamezni nezazidani kompleksi zemljišč, ki spadajo po sklepu ljudskega odbora okraja v ožje gradbeno področje, določeno za izgradnjo stanovanjskih in poslovnih zgradb ali komunalnih objektov.

Nacionalizacija znotraj mestnih gradbenih področij bo zajela tudi nekatera zemljišča, ki se jih uporabljajo za potrebe kmetijstva. Po predlogu zakona pa nacionalizirana zemljišča ostanejo tudi v naprej v posesti prejšnjega lastnika, ki jih ima pravico uporabljati brezplačno vse dotlej, dokler se ne pokaže potreba, da se zemljišče uporablja za gradnjo ali druge splošne družbene potrebe. Prejšnji lastnik lahko uporabi zemljišče tudi za zgraditev svoje stanovanjske hiše, ki jo po določilih tega zakona ima lahko v lastnini v soglasju z urbanistično politiko občine.

Ob tej priložnosti je treba poudariti, da kljub načrtni razmestitvi proizvajalnih sil in načrtnega predvidevanja sprememb v strukturi in gibanju prebivalstva, še ne moremo vedno in povsod preprečiti vzdrževanje in celo obnavljanje pododvanega profila naših mest, profila, za katerega so še značilne razlike v komunalni tehniki in kulturi, različne med središčem in okolico. Stihajsko ohranjanje tega profila je nujna posledica omejenih podedovanih razlik med središčem in okolico mesta, kakor tudi nasprotij med mestom in vasmi, ki se vključujejo v mestna področja z razširjenostjo mestnih dejavnosti.

Za hitrejšo odpravo teh razlik in nasprotij ni dovolj, da se samo ugotavlja njihov obstoj, temveč je treba z zagotovitvijo odgovarjajočih ekonomskih pogojev preprečiti njihovo razraščenje in ustvariti pogoje za njihovo postopno odpravo. Določanje meja med mestnim in kmetijskim zemljiščem bo omogočilo, da se s tretanjem njihovih družbeno-ekonomskih značilnosti pristopi z aspekta socialistične teorije in prakse, konkretno, da se omogoči podružbljenje celokupnega mestnega organizma, nosilca družbeno dosežene mestne rente.

Takšna izpolnitve našega pravno-ekonomskega sistema bo menjala tudi naš odnos do problemov mesta, to je do mestnega organizma kot celote komunalnih, gospodarskih, kultur-

no-prosvetnih, zdravstvenih, socialnih in drugih družbenih dobrin. Podedovana pojmovanja in današnji lastninski odnosi v področju najemnih zgradb in gradbenih zemljišč so nas neizbežno navajali na gledanje teh materialnih elementov mesta kot heterogene celote nepremičnin različnega pravno-lastninskega statusa. To je zmanjševalo, večkrat pa tudi zaviralo večjo iniciativno komuno, to pa pomeni tudi državljenov samih, ki v raznih oblikah družbenega samoupravljanja neposredno odločajo o pogojih reprodukcije in nadaljnjega razvoja njihovih

delovnih sposobnosti in zadovoljitve osebnih potreb državljanov. To je hkrati težkočalo boljšo uporabo in razvoj teh, v mestih osredotočenih materialnih dobrin v interesu nadaljnjega razvoja gospodarstva in zadovoljitve potreb delovnega človeka.

Zaradi tega pomeni nacionalizacija najemnih zgradb in gradbenih zemljišč, ki jo je treba v skrajni liniji pojmovati kot podružbljenje nerazdružljive celote dobrin, ki jih predstavlja mestni organizem, veliko in pomembno pridobitev naše poti v socializem.

Odškodnina za nacionalizirano lastnino

Za nacionalizirano lastnino se po predlogu zakona prizna odškodnina. Za nacionalizirano zgradbo ali stanovanje, ki sestavlja poseben del zgradbe, pripada prejšnjemu lastniku odškodnina v višini do 10 odstotkov najemnine, ki se jo plačuje za to zgradbo ali stanovanje na dan veljavnosti tega zakona, in sicer za čas 50 let, ali za dobo trajanja zgradbe, kolikor je ta krajša kot 50 let.

Za nacionalizirano nezazidano gradbeno zemljišče se daje odškodnina, ki se določa po tarifi za odškodnino eksploatirane zemljišča. Jasno je, da se odškodnina izplačuje šele potem, ko se je začela prodaja zemljišča občini, ali tistemu, ki ga določi občina, to pa prav tako v obrokih na 50 let. Ljudski odbor občine lahko skrajša rok odplačevanja, oziroma lahko povzroči obroke. Za zemljišče pa, ki je služilo kmetijski proizvodnji kot edini vir dohodkov, pa dati v zameno zemljišče zunaj ožjega gradbenega področja, če ima ljudski odbor občine te možnosti.

Postopek pri izvajanju nacionalizacije najemnih zgradb in gradbenih zemljišč je odzvil pri pristojnosti rednih sodišč in ga izvajajo posebne komisije. To pa zaradi tega, ker gre za specifični akt in odnose, za katere ni vedno mogoče določiti trdnih norm. Predlog zakona predvideva ustanovitev občinskih in okrajnih komisij. Občinske komisije bodo odločale v prvi stopnji, medtem ko bodo okrajne komisije odločale v drugi in zadnji stopnji. Glede na to, da je v postopku za nacionalizacijo izključeno upravni spor, je predlog zakona predvidel ustanovitev komisij pri izvršnih svetih republik in avtonomnih entitet, kakor tudi zvezne komisije, ki bo imela pravico revizije odločitev in hkrati dajati potrebna napotila in smernice za izvajanje tega zakona.

Novi družbeni in pravni odnosi, katere določa ta zakonski predlog, so močna vzpodbuda za nadaljnji ustvarjalni razvoj naše - komunalnega sistema na še bolj trdni socialistični osnovi. Ti nudijo tudi konkretne družbeno-politične in materialne pogoje za hitrejši dvig življenjskega standarda mestnega prebivalstva. Zaradi tega prosim tovariše ljudske poslance, da predloženi zakon sprejmejo.

Tarifni sporazum o minimalnih osebnih dohodkih v časopisnih podjetjih

Beograd, 26. dec. (Tanjug). Danes je bil v Klubu novinarjev v Beogradu podpisan tarifni sporazum o določanju osebnih dohodkov novinarjev, delavcev in uslužbencev v časopisnih podjetjih in ustanovah. Sporazum so podpisali zastopniki Zveze novinarjev Jugoslavije, Združenja časopisnih podjetij Jugoslavije in centralnega odbora sindikata grafičarjev Jugoslavije.

Po sporazumu o osebnih dohodkih delavcev v časopisnih podjetjih in ustanovah sta Zveza novinarjev in Združenje časopisnih podjetij Jugoslavije razvstila vse liste in publikacije v štiri skupine.

V I. skupini sta »Borba« in »Politika« ter vsi republiški dnevnik. Ostali dnevnik, večje tedenske in mesečne publikacije so uvrščene v II. skupino, v III. skupino so republiški uradni listi ter otroški tednik, v IV. skupini pa ostali strokovni, otroški, lokalni in tovarniški listi. Konkretne tarife postavke bodo določala časopisna podjetja in ustanove na podlagi svojih pravilnikov o plačah, toda v skladu s tarifnimi postavkami za vsako skupino listov.

Socialno zavarovanje artistov

Beograd, 26. dec. (Tanjug). V Zveznem zavodu za socialno zavarovanje so danes podpisali pogodbo o socialnem zavarovanju artistov, ki jim je artistična delavnost edini poklic in glavni vir dohodkov. Pravico do socialnega zavarovanja imajo tudi člani družin artistov.

Sestanek predstavnic ženskih društev

Ljubljana, 26. dec. — Danes dopoldne je bil v Klubu poslancev razgovor, na katerega je Zveza ženskih društev Slovenije povabila predstavnice okrajnih odborov Zveze ženskih društev in predsednice okrajnih zavodov za napredek gospodinjstva. Namen razgovora je bil ugotoviti, koliko je bilo pri nas že storjenega glede na družbeno prebrano in kaj se še treba storiti ter kako porabiti razpoložljiva sredstva. V razpravi so poudarili, da je treba ta sredstva poleg raznih drugih dejavnosti usmeriti na ustanavljanje raznih menz, servisov, in drugih oblik družbene prehrane, ki bodo pripomogle k razbremenitvi zaposlenih žena in sploh pripomogle do boljše prehranjevanja delovnih ljudi.

Vodna skupnost za porečje Soče

Poseben pripravilni odbor pri OLO Nova Gorica pripravlja ustanovni občni zbor Vodne skupnosti za porečje Soče, ki bo 29. decembra v Novi Gorici. Vodna skupnost bo imela precej obsežne naloge. Tako naj bi preprečevala erozije, regulirala hudournike, osuševala zamočvirjena področja in skrbela za namakanje tal, ki so na tem področju najbolj podvržena suši. V načrtih imajo tudi graditev potrebnih objektov za preskrbo z vodo in drugo. Pripravilni odbor vodi dr. Rudi Rutar, načelnik gospodarskega sveta pri OLO.

Vodna skupnost za porečje Soče

Poseben pripravilni odbor pri OLO Nova Gorica pripravlja ustanovni občni zbor Vodne skupnosti za porečje Soče, ki bo 29. decembra v Novi Gorici. Vodna skupnost bo imela precej obsežne naloge. Tako naj bi preprečevala erozije, regulirala hudournike, osuševala zamočvirjena področja in skrbela za namakanje tal, ki so na tem področju najbolj podvržena suši. V načrtih imajo tudi graditev potrebnih objektov za preskrbo z vodo in drugo. Pripravilni odbor vodi dr. Rudi Rutar, načelnik gospodarskega sveta pri OLO.

Lidija Sentjuro

ne bi na razne načine prodajali posamezna stanovanja, poslovne prostore in stavbišča. Prodajo stanovanjskega prostora, kadar pomeni realizacijo zaradi kapitalizacije vloženih sredstev, spremljajo neizogibno pojavi spekulacije in eksploatacije v vrstah lastnikov, kakor tudi pojavi demoralizacije, kadar se zaradi slučajnih okoliščin spuščajo v tako trgovanje sicer socializmu vdani državljani, pa je zaradi tega nujno potrebno odstraniti pogoje za take pojave. Razen tega se pomemben del osebnih sredstev državljanov, namenjenih za nakupovanje stanovanj, troši neracionalno, namesto da bi prispevala k povečanju stanovanjskih površin.

Na drugi strani je razprava o načrtih stanovanjskih zakonov, zlasti o načrtu zakona o lastnini do posebnih delov poslopij, kakor tudi o načrtu zakona o stanovanjskih združenjih, zahtevala odgovor na eno izmed osnovnih vprašanj socialističnih lastninskih odnosov, na vprašanje, kakšne so meje posebne lastnine na stanovanjskem področju, ki so v skladu s idejo in prakso socializma.

V smislu osnovnih načel socializma je treba smatrati kot bistveno osebno pravico in vzpodbudo za osebno ustvarjalno iniciativo osebno lastnino državljanov do raznih predmetov potrošnje in uporabljanja, od katerih je odvisno raznovrstno in udobnejše življenje državljanov, vsehvi tudi stanovanje kot predmet potrošnje.

LASTNINA ZA ZADOLJEVANJE OSEBNIH POTREB JE ENO, DRUGO PA JE LASTNINA, KI SLUŽI ZA IZKORIŠČANJE DRŽAVLJANOV

Ceprav je različka med lastnino, ki služi za zadovoljevanje osebnih potreb človeka v smislu navedenih načel in lastnino, ki služi ali lahko služi pod določenimi pogoji eksploataciji državljanov, načelno jasna in razumljiva, je vendar konkretna razmejitev med osebno in družbeno lastnino s pravno formulacijo za stanovanjsko področje razmeroma težka naloga za zakonodajalca. To se je jasno pokazalo tudi med razpravo v skupščinskih odborih obeh zborov o tem zakonskem predlogu.

Meja osebne lastnine na stanovanjskem področju bo pogosto določena v predlogu zakona o lastnini posebnih delov

0 poslovnih zgradbah

Vprašanje lastnine poslovnih zgradb je v načelu regulirano tako, da državljan, ki se bavi z obrtništvom ali z drugo dovoljeno gospodarsko dejavnostjo, ima lahko v lastnini poslovno zgradbo ali posloven prostor, če ta po svoji zmogljivosti služi tej dejavnosti in v tem primeru se ne vračunava v število zgradb in stanovanj, ki jih državljan lahko ima v lastnini. Prav tako lahko družbene organizacije, pravne osebe in druga združenja državljanov pridobijo in imajo v lastnini poslovne zgradbe samo v tistih primerih, ko te služijo izključno njihovim dejavnostim (na primer domovi, planske koče in podobno), ali po

slovnih prostori v stanovanjski zgradbi, ki so tudi doslej služile njihovi dejavnosti.

Potemtakem se nacionalizirajo in postanejo družbena lastnina vse poslovne zgradbe in prostori v privatni lastnini, če ne služijo po svoji zmogljivosti izključno njihovi dovoljeni dejavnosti.

Gospodarska poslopja in prostori za potrebe kmetijstva se ne smatrajo za poslovne prostore in poslovne zgradbe v smislu tega zakona.

Prav tako se določila tega zakona ne nanašajo na stanovanjske zgradbe in dele zgradb, ki so lastnina stanovanjskih družin, ker je v pripravi poseben

zakon o stanovanjskih združenjih. Zgradbe, posebni deli zgradb in zemljišča, ki se po tem zakonu ne nacionalizirajo, so v svobodnem prometu in se jih lahko podeduje. S tem zakonom se razveljavlja zakon o spremembi zakona o prometu zemljišč in zgradb iz novembra tega leta.

Predlog zakona še posebej poudarja, da se določila tega zakona ne uporabljajo za zgradbe in prostore, ki služijo verskim skupnostim za opravljanje njihove verske dejavnosti, kakor to so: cerkve, kapele, molitnice, samostani, semenišča in verske šole, niti za zgradbe, ki služijo kot župnijski, škofijski patriarhijski in druge podobne zgradbe.

Nacionalizacija gradbenih zemljišč

Ce bi se določila predložena zakona omejevala na posamezna že zgrajena ali za izgradnjo predvidena zemljišča, to ne bi zahtevalo, da jih še posebej poudarimo. Predlog zakona pa predvideva, da se nacionalizirajo gradbena področja v naseljih mestnega značaja v celoti. Ze v razpravi ob sprejetju resolucije o osnovnih načelih stanovanjske zakonodaje je bilo poudarjeno dejstvo, da je širša in perspektivna politika stanovanjske izgradnje in zavestno usmerjevana izgradnja naših mest pogojena z radikalnejšim reguliranjem razpolaganja z zemljiščem. Isto mnenje izražajo elaborati o perspektivnem razvoju gradbeništva in stanovanjsko-komunalne graditve, kakor tudi v sklepih številnih strokovnih posvetovanj. Še več. Na številnih sestankih političnih organizacij v mestih, na zborih volivcev, strokovnih združenj in Stalne konference mest, je večkrat prišlo do direktnih zahtev, da je potrebno v cilju racionalizacije in razvoja stanovanjske graditve načrtnega razvoja naših mest, in kar je najbolj bistveno, v cilju obvladanja stihajnega delovanja mestne rente, nacionalizirati celokupno mestno zemljišče. Praksa je pokazala, da metoda eksploatacije ne zagotavlja zadostne operativnosti pri reševanju nalog, ki jih narekujejo tempo rekonstrukcije in izgradnje naših mest ter industrijskih središč, posebno zaradi tega, ker dovoljuje samo individualni postopek za posamezna aktualna zemljišča. To je večkrat tudi zaviralo odpiranje večjih gradbišč stanovanjskih naselij, in uporabo industrijskega načina gradnje, kar bi bistveno prispevalo k hitrejši in cenejši stanovanjski graditvi.

značaj mestnega zemljišča, bodo najprej republiški izvršni predvidevali predlog zakona, da svetil odredili, katera izmed naselij v republikah se naj smatrajo za mesta, potem pa bodo ljudski odbori okrajev na pred-

log občinskih ljudskih odborov določili gradbena področja v teh mestih. To odločbo ljudskih odborov okrajev, sprejeto na sejah obeh zborov, mora potrditi republiški izvršni svet. Na ta način določeno ožje mestno po-

Minimalni osebni dohodki glavna tema v zboru proizvajalcev

Zbor proizvajalcev zvezne ljudske skupščine je začel nekoliko po 9. uri dopoldne razpravljati o predlogu odločbe o minimalnih osebnih dohodkih delavcev in uslužbencev v gospodarskih organizacijah.

Ljudski poslanec Dušan Kravčič je predlagal amandma k odstavku odločbe, ki govori o mlinski industriji, in je zahteval, naj se postavijo v isti položaj vse gospodarske organizacije, ki se bavijo s prometom ali predelavo žita, ne glede na to, ali so industrijska ali predelovalna podjetja. Tudi ljudski poslanec Kosta Tobakovič je zahteval nekatere izpopolnitve te odločbe v zvezi z lesno industrijo.

V razpravi je ljudski poslanec in poročevalec odbora za gospodarstvo pri zboru proizvajalcev D. Seki dejal, da je bila ta odločba vsestransko obravnavana tudi v sindikalnih, strokovnih in drugih zainteresiranih organizacijah in da pomeni za sedaj najboljšo ureditev minimalnih osebnih dohodkov gospodarskih organizacij v prihodnjem letu.

Inž. Tone Tribušon je opozoril na neizenačenost razdeljevanja dohodka po delu. Dejal je, da je predlog odločbe mnogo popravil položaj posameznih skupin gospodarskih organizacij, vendar pa ni povsem uspel v posameznih panogah oziroma skupinah. Dejal je tudi, da je že čas razpravljati o določanju osnov za merjenje delovne produktivnosti.

Po govoru poslanca Rodoljuba Staniča je poslanec Vladimir Logar iz škofjeloškega okraja predlagal, naj se povečajo minimalni osebni dohodki delavcev v kovinsko-predelovalni industriji, ali pa naj se kovarska industrija izloči iz te

skupine in ustanovi nova skupina »kovarska industrija«.

Poslanec Anton Šinko je zahteval, naj se delavci v podjetjih, ki se bavijo s podzemeljskim delom, uvrste v višjo skupino, poslanec Lojze Kodler pa je bil mnenja, da je treba minimalne osebne dohodke delavcev v livarnah izenačiti z minimalnimi osebnimi dohodki delavcev v strojogradnji.

Ljudska poslanka Ljubo Mitjatič je predlagala, da se določila odločbe, ki govori o mlinski industriji, in je zahteval, naj se postavijo v isti položaj vse gospodarske organizacije, ki se bavijo s prometom ali predelavo žita, ne glede na to, ali so industrijska ali predelovalna podjetja. Tudi ljudski poslanec Kosta Tobakovič je zahteval nekatere izpopolnitve te odločbe v zvezi z lesno industrijo.

Zbor proizvajalcev je začel nato razpravljati o amandmajih ljudskih poslancev, predloženih v današnji razpravi. Poverjenik zveznega izvršnega sveta Spasoje Velimirovič je med drugim dejal, da bodo v prihodnjem letu širše obravnavana vsa ta vprašanja, o katerih govore amandmaji in predlogi med razpravo. Skliceval se je na izjave posameznih ljudskih poslancev, da za sedaj ni bilo mogoče predlagati boljše ureditve minimalnih osebnih dohodkov, kakor je ljudski poslanec D. Kralj umaknil svoj amandma, medtem ko sta ljudska poslanka Vladimir Logar in Lojze Logar vztrajala pri svojih izpreminjalnih predlogih, ki pa sta bila pri glasovanju odklonjena z večino glasov.

Zbor proizvajalcev je nato soglasno sprejel predlog odločbe o minimalnih osebnih dohodkih v gospodarskih organizacijah. Nato je predstavnik zveznega izvršnega sveta Nikola Mintev obrazložil predlagane iz-

premembe v zakonu o prispevku k proračunom iz osebnih dohodkov delavcev in v zakonu o davku na dohodke iz avtorskih pravic in skladu za pospeševanje kulturne delavnosti, kakor tudi predlog zakona o davku na osebni dohodek državljanov.

Zbor proizvajalcev je brez razprave sprejel predlagane izpremembe v zakonu o prispevku k proračunom iz osebnih dohodkov delavcev in predlagane izpremembe v zakonu o delovnih odnosih, kakor tudi zakonski predlog o podaljšanju mandata delavskih svetov. Prav tako je sprejel izpremembe v zakonu o elektrogospodarskih organizacijah in odobril poročilo odbora za gospodarske organizacije o potrditvi statutov Zveze trgovinskih in Zveze obrtnih zbornic Jugoslavije.

V razpravi o predlogu odločbe o izpremembah in dopolnitvah stopenj prispevka za socialno zavarovanje je ljudski poslanec Pavla Humek iz volilnega okraja Čakovec naslovljal vprašanje na predstavnika zveznega izvršnega sveta, kako se bo obračunaval prispevek za socialno zavarovanje v gospodarskih organizacijah, ki so leto plačevale prispevek pavšalno. Predstavniki zveznega izvršnega sveta Nikola Mintev je odgovoril, da bodo gospodarske organizacije plačevale v prihodnjem letu prispevek za socialno zavarovanje na isti način.

Zatem je zbor proizvajalcev začel razpravljati o predlogu zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč. Poročevalec zakonodajnega odbora Gregor Klančnik je poudaril nujnost tega zakona.

Ljudski poslanec Ljubo Mitjatič je postavil vprašanje glede pravice sedanjih lastnikov do stanovanj, pri čemer je opozoril na člene 2, 7 in 12 predlaganega zakona, kakor tudi vprašanje o statusu weekend hišic.

Dr. Leo Gerškovič je odgovoril, da pomeni člen 2 odločbo, s katero se uvajajo novi družbeno-ekonomski odnosi, člen 7 govori o uvajanju nove lastnine, člen 12 pa o likvidaciji sedanega stanja. O statusu weekend hišic je dr. Gerškovič izjavil, da se ne more po jugoslovanskem merilu določiti status weekend hišic v posameznih naseljih in občini, temveč bodo o tem odločali občinski ljudski odbori.

Zbor proizvajalcev je nato soglasno sprejel predlog zakona o nacionalizaciji najemnih poslopij in gradbenih zemljišč. Nato sta predstavnik zveznega izvršnega sveta Moma Markovič in dr. Leo Gerškovič odgovorjela na vprašanja poslancev.

Moma Markovič je odgovoril poslanca Stepi Bečandiču, da bodo upravni odbori skupnih rezervnih skladov sestavljeni ko bo zvezni izvršni svet izdal uredbu o skupnih rezervnih skladih gospodarskih organizacij, in da se bodo lahko potem podeljevale dotacije iz skladov. Na vprašanje poslanca Mikha Turtiča o izdelavi zakona s področja delavskega upravljanja je dr. Leo Gerškovič odgovoril med drugim, da bo gradivo o delavskem samoupravljanju vključeno v zakon o gospodarskih organizacijah, ki se pripravlja in bo bržkone predložen zvezni ljudski skupščini v prihodnjem letu.

Ker je bil dnevni red izrpan, je predsedujoči Paško Romac končal sejo ob 13.55.

Dve sto let klasične gimnazije v Mariboru

Od 28. do 30. decembra bo v Mariboru vrsta prireditve v počastitve 200-letnice obstoja klasične gimnazije. Tako bodo uređili in okrasili grobove pokojnih dijakov in profesorov klasične gimnazije. Na literarnem večeru književnikov - bivših dijakov klasične gimnazije, bodo brali svoja dela v slovenskem narodnem gledališču dok-

tor Bratko Krefc, Kajetan Kovič, Branko Rudolf, Janko Glazer in France Filipič. Na gimnaziji bo slavnostna seja šolskega odbora, proforskoga zbora ter zastopnikov LMS in šolske skupnosti. V ayli klasične gimnazije bodo odkrili spominsko ploščo dijakov klasične gimnazije, ki so padli med NOB. Prav tako bo tudi žalna svečanost pred spomenikom talcev.

Dne 30. decembra ob 11. uri bo v unlonski dvorani slavnostna akademija, na kateri bo govoril direktor klasične gimnazije prof. Jože Košar. Za to priložnost je predviden pester in dobro izbran kulturni program. Popoldne bodo v Umetnostni galeriji odprli razstavo književnih del bivših dijakov gimnazije in risarsko razstavo dijakov gimnazije. Pripravljajni od-

bor za proslavo 200-letnice obstoja klasične gimnazije pričakuje, da se bodo slavnostne akademije in ostalih prireditve udeležili vsi bivši dijaki in profesorji gimnazije, kakor tudi ostalo občinstvo. M. K.

Plan so že presegli

Čeprav so vode v goriskem okraju več ali manj hudourniškega značaja so Šoske elektrarne letos ob zadostnih količinah vode ter skrbnem gospodarjenju in vzdrževanju naprav uspelo doseči planirano letošnje letno proizvodnjo 220 milijonov 200.000 kWh že konec oktobra. Do konca novembra pa so plan presegli že za okrog 10%. Čeprav so izgnali okrog 5,7 milijonov kWh zaradi popravil in drugih del v hidroelektrarni Plave. —Jp

Ivo Lapajne šestdesetletnik

Pred nekaj dnevi je praznoval 60 let življenja in dela Ivo Lapajne, urednik Uradnega lista RS Slovenije. Decembra 1898 se je rodil v Idriji kot sin delavske družine, njegov oče je bil rudar v idrijskem rudniku živega srebra. Ivo Lapajne je v Idriji obiskoval osnovno šolo, zatem na realni, prav tako v Idriji. Toda vojna vira prve svetovne vojne tu ni njemu ni pustila dokončati študija na realni.

Po končani prvi svetovni vojni se je vrnil pod očetov krov. Da bi končal študije na realni, se je prijavil k izpitu. Toda novi italijanski oblastniki mu tega niso dovolili. Za tem, ko je poskusil sredo že dvakrat brez uspeha, je po tretji prijavil se končati preostala dva razreda in maturi. Vendar znanj pod novimi oblastniki v rodni kraju ni bilo krubna. Kmalu so ga internirali v Cormo, od koder se je vrnil po 11 dneh, od doma pa je nedolgo potem, leta 1920, pobežal brez sredstev na italijansko mejo v Ljubljano. Tu se je vpisal na filozofsko fakulteto ljubljanske univerze, kjer je študiral zgodovino in zemljepis. Ker pa brez sredstev ni bil mogel nadaljevati študija je začel svojo novinarsko pot.

Čeprav je bilo življenje zaveznih Slovencev med vojno težavno, ni kmoli pred tistimi, pred katerimi je moral zapustiti topele in skrbne očetov dom in oditi po svetu. Vso vojno je ostal brez službe. Od avgusta 1945 ga zopet dobimo kot aktivnega novinarja, kar je bil pravzaprav vseskozi od leta 1921. Toda tokrat kot tehničnega urednika »Uradnega lista SNOS in NVS«, pozneje pa »Uradnega lista LRS«. In kmoli od leta do letičnjega leta kot odgovorne-

Večerna politična šola v Celju

Te dni so slušatelji vpisali prve izvečke s predavanja na novoustanovljeni večerni politični šoli v Celju. Ob otvoritvi je predstavnik okrajnega komiteja Zveze komunistov tov. Divjak poudaril pomen nove politične šole, ki naj v prvi vrsti izpopolni vrzel v največkrat nepopolni politični izobrazbi članov ZK iz delavskih in uslužbenških vrst in jih usposobi za morebitno nadaljnje šolanje. Prva skupina 35 slušateljev, ki je začela s šolanjem tre dni, se bo v 28 tednih spoznala s 28 predavanji o znanstvenem socializmu, politični ekonomiji, zgodovini delavskega gibanja in vloži komunistične partije danes in nekdanj. Obvestilo o otvoritvi politične šole bi venjeto ostalo zgolj gola formalnost, če ne bi bilo vse skupaj trdno

povezano z načrtom čim širše politične vzgoje, ne samo članov ZK, temveč vseh, ki jih zanimajo omenjena vprašanja. Po vsej verjetnosti se bodo predavanja za širši krog poslušalcev najlaže organiziral v okviru ljudske univerze. Tig

Ruše

Pri industrijskih podjetjih ruske občine je zaposlenih precej delavcev brez ali pa z nepopolno kvalifikacijo. Da bi si le-ti lahko pridobili kvalifikacijo, bodo priredili zanje posebno šolo. Zanimanje za to šolo je kar precejšnje, saj imajo že okrog 60 prijav samo v Rušah. Enaka šola pa bi bila potrebna tudi v Lovrencu na Pohorju.

Z letošnjim letom je začelo pripravljati mariborsko gledališče redne abonmajske predstave tudi v obnovljenem Domu kulture v Rušah. Zanimanje za predstave je zelo veliko, saj so pokupili dokaj vstopnice tudi prebivalci Selnice, Lovrencu in drugih bolj oddaljenih krajev. Iz teh krajev se bodo vozili k predstavam z avtobusi. V letošnji sezoni bo mariborsko gledališče šestkrat gostovalo v Rušah, in sicer s štirimi dramskimi in dvema opernima predstavama. Že pri prvi predstavi je bil obisk izredno lep. I.P.

ga in glavnega urednika ter direktorja tega lista. Novinarsko ustvarjanje našega jubilarca Ivo Lapajneja je bilo vseskozi in vsepobno plodno. Kot aktiven član novinarske organizacije je imel največ zaslug za list LRS. Za vrhunske prizadevanje pri delu, za trud, ki ga je vložil v delo, je prejel poleg mnogih pohval tudi Red dela III. stopnje. Njemu jubilarntu želijo sledilci še mnogo zdravih in srečnih dni in hkrati tudi še mnogo uspehov pri delu.

Napredek kmetijstva

na dnevnem redu občinske konference SZDL v Postojni

Te dni je bila v Postojni občinska konferenca SZDL. Na njej so razpravljali o dosedanem delu občinskih odborov Socialistične zveze v Postojni in Pivki in o kmetijstvu. Ker je bilo poročilo o tem zelo obširno in temeljito, so ga prejeli delegati že nekaj dni pred konferenco z namenom, da bi ga do konference dobro pregledali.

Iz politično-organizacijskega poročila je bilo razvidno, da je bilo delo SZDL v zadnjih dveh letih uspešno in vsestransko. Posebno lep uspeh so dosegli pri pridobivanju novih članov po vaseh. Pomembno je bilo delo SZDL tudi pri obravnavanju predloga za združitve občin Postojna in Pivka. Naloga o tolmachenju kakšnega gospodarskega pomena je združitve obeh občin je opravila Socialistična zveza zelo dobro, kar je v celoti potrdila tudi občinska konferenca.

Največ so na konferenci razpravljali o kmetijstvu. Ponovno so potrdili že staro ugotovitev, da posvečajo kmetijstvu še vedno premalo pozornosti. Kritično so ocenili delo kmetijske zadruge Hrenovica in mlekarške zadruge v Hruševju. Že dalj časa namreč stremijo za tem, da bi vse zadruge na tem področju združili v eno, toda obe omenjeni zadrugi sta proti temu. Konferenca je bila v celoti mnenja, da tak odnos le škodi nadaljnemu razvoju kmetijstva na tem področju. Poleg tega nameravajo sedaj združiti vsa kmetijska posestva v eno.

V razpravi je med drugim deloval tudi predsednik okr. odbora SZDL Albert Jakopič. Kajtmir, ki je podrobno raz-

členil naloge pri razvijanju kmetijstva v prihodnje. Nadalje so poudarjali, da mora biti ena izmed glavnih nalog Socialistične zveze tudi pospeševanje kmetijstva. Ker se s prvim januarjem združita občini Postojna in Pivka, so v novi občinski odbor SZDL izvolili precej več članov, tako da jih bo sedaj imel 45. Poleg tega nameravajo imenovati tudi več komisij za delo na posameznih področjih. —bec

JESENIČANI ZA NOVOLETNO JELKO

Delovni kolektivi, gospodarske organizacije ter politične in družbene organizacije so se skupno z Društvom prijateljev mladine pridno pripravile za novoletno jelko. Tako bo obiskal letos Dedek Mrzaz otroške vrte, osnovne šole in tudi organizacije ter oddaril otroke. Posebno slovesen sprejem

Velenje

V Sošanju in Velenju obiskuje otroška vrta nad 150 predšolskih otrok. V obeh vrtičih, predvsem v Sošanju, pa imajo precej težav zaradi pomanjkanja prostorov. Je pa v Velenju nujno preurediti vrtec, predvsem iz higienskih razlogov. To naj bi bila tudi prva naloga novega upravnega odbora. Težko je tudi razumeti, da je bil vrtec v Velenju kljub prošnji uprave prepleškan le enkrat v štirih letih. Ker v Velenju neprestano narašča število prebivalstva, bo treba čimprej misliti na graditev še enega vrta. Prav tako pa bi potrebovali še en vrtec tudi v Sošanju. V. S.

Kamnica

Združni svet pri kmetijski zadrugi v Kamnici šteje 31 članov. Pred kratkim se je sestel in konstituiral. Na seji so razpravljali predvsem o gospodarskem načrtu kmetijske zadruge. A. O.

Novoletne izložbe — paša za oči naših najmlajših.

HOKEJ NA LEDU

KAC : Jesenice 9:3

JESENICE, 26 dec. Sinoči je bila na Jesenicah mednarodna hokejska tekma med ekipama celovškega KAC in domačimi hokejisti. Gostje so zmagali z visokim izidom 9:3 (3:0, 5:1, 1:2). Avstrijski gostje so zmagali po vsem upravičeno, ker so bili v prvih dveh tretlinah igre popolni gospodarji na ledu. Domačini so v tem času decela odpravili, medtem ko so se Celovčani borili za vsak meter prostora. Sele v zadnji tretlini so se domačini nekoliko popravili, vendar to ni bilo dovolj, da bi bili znižali že tako visoko izgubo v golih. Strelca golov sta bila Felc (2) in Dolinar 1. Sodila sta Volkiški in Medja. Gledalcev je bilo 500. K.

Z OBČNEGA ZBORA PLOVALNEGA KLUBA KOPER

Z vztrajnostjo priborjen napredek

Začetki za ustanovitev plavalnega kluba v Koprju — prvega ob naši obali! — segajo v leto 1956. Prizadevanja tega leta niso prinesla nobenega vidnega uspeha, toda vztrajnost prof. Janeza Kramarja se ni dala ugnati: lani je končno le dosegel, da je bil snužetemu se plavalnemu klubu dodeljen v uporabo portič (30x20) blizu Zusterne ob cesti Koper—Izola in da so člani kluba ob koncu lanske sezone lahko zapisali v svoj historiat organizacijo okrajnega plavalnega prvenstva, v katerem 80 Koprjani nadmočno zmagali nad Sežano in Il. Bistrico.

Minula zima je prešla v pridobivanju novih članov in tako je prišlo julija letos končno tudi do formalne ustanovitve kluba. Ta šteje danes nad 100 aktivnih članov in je v letošnji sezoni organiziral že 7 plavalnih prireditev. Predvsem naj omenimo plavalno srečanje s Piranom v počastitev Dneva mornarice in množično srednješolsko prvenstvo, ki so se ga udeležili Piran, Izola in Koper. Razmere so se bistveno spremenile. Danes se celo starši tisti, ki prihajajo k predsedniku kluba, prof. Kramarju, češ vzemite še mojega fanta — mojo punco. Vse to je razveselilo in kaže, da bo v bodoče šlo gladko, kar se

bi moralo. Rastejo pa zato pred klubom druge, morda težje ovire: Portič bi bilo treba nujno očistiti 40-letne mavzice in ga poboljšati, obenem pa zgraditi vsaj začasne sanitarne naprave. Na nebu denarnih težav ni zdelj. Vidi niti krpicke sinjine. Po našem mnenju je stvar družbene štadi, da se najdejo potrebna sredstva. Ni nam do jalove razprave o tem, ali je splošna telesna vadba važnejša od plavanja, ali je ta sport važnejši od onega. Za nas je jasno tole: vsaj ob morju moramo težit za tem, da vzgajimo kader kvalitetnih plavalcev. Čas bi bil, da začno naša obmoirska mesta sloveti tudi po tem.

Za konec naslednje priznanje, ki ga je dal svet za telesno vzgojo pred kratkim prof. Kramarju, je več kot zasluženo. Zavedati se to, da je Kramarjeva vztrajnost za plavalni sport in širjenje tega športa med koprsko in izolansko mladino stvar obljube, ki si jo je sam dal in v partizanji. Bil je 26. junija 1943, ko je Tomšičeva brigada v svojih pokretnih borbah med italijansko ofenzivno moralo čez Krško: »Nestokrat smo se v partizanji znašli pred rekami kot izredno težki mlji ovirami.« m je pravil prof. Kramar. »Tega dne je moralo čez Krško okrog 800 borcev in ko sem videl, kako malo jih je, ki so zmagali, sem si obljubil: Če odnesem živo glavo v tej strašni vojni, bom vse sile posvetil temu, da se čim več ljudi nauči plavanja.« Izpolnjevat to tih, sebi dano obljubo, se bori z neverjetnimi težavami že 15 let. Bil je jasno, postojljiva napaka. Če bi ga pristojni činitelji pustili brez pomoči in tako celo ogrozili nadaljevanje že doseženih uspehov. F. M.

Tajne bitke po smučarskih progah

Letošnji jesenski meseci pa so za tekmovalce smučarje, zlasti za tiste, na katere gledajo oči vsega sveta ali vse države tod ali tam, potekali malo drugače. Zmaga in poraz sta dobila v letošnji sezoni povsem drugačno veljavo kakor druga leta, tekmovalci so pač pod vplivom velikih dogodkov, ki so na vidiku dobrih dvajset mesecev pozneje. Toda pravi račun je tak, da nihče neče prav z barvo na dan. Porazeni se tolaži pač s tem, da za zdaj še ni v najboljši formi in bo morda letos samo drugi, kar mu daje največ upanja, da bo leta 1960 prvi. Zmagovalec ugiha drugače, češ da bi moral biti pravzaprav zadovoljen, vendar ga hkrati že navdaja skrbi, ali bo prihodnje leto ob tem času prav tako dober kakor je letos.

Vsa marljivost te letošnje zime, vsi nastopi in vse priprave zanje, vse glajenje in piljenje tehnike, vse gnetenje forme in zavednih vaj, da bi bili živci jekleni in bi ohranili tudi v najhujših trenutkih popol-

no ravnotežje, to vse je pravzaprav namenjeno prihodnji zimi, sezoni 1959/60, ki bo dosegla višek na olimpijskih igrah v Squaw Walleju v Združenih državah Amerike. Prav zaradi tega ali vsaj najbolj zagledaje letošnja zima za vse smučarje tekmovalce, ki imajo količkaj imena, velikega pomena. Zdej si ustvarjajo postojanko in nameščajo stopnice, s katerimi se bodo prihodnje leto poganzjali za olimpijskimi lovorikami onstran Oceana. Pri vsem tem pa se na snegu ves ta čas — niti pri nas niti kjer koli drugod — še ni zgodilo ničesar.

Po vsem tem bi lahko dejali, da je letošnja zima nekakšna vmesna sezona med svetovnim prvenstvom in olimpijskimi igrami. Res je, da je v koledarju prireditve naštetih precej klasičnih smučarskih tekmovalj, ki bodo nedvomno pritegnila vse najboljše zastopnike te ali one smučarske discipline. In ne nazadnje bodo najboljši smučarji iz Evrope lahko tudi šli poskusiti svoje znanje na olimpijskih terepeh v Ameriko, toda vse to le ni tisto, kar tako tekoče čakajo čez leto dni. Vse te zmage in vsi ti porazi pa bodo šli v arhiva, toda ameriška olimpijada bo dalje ostala velika vaba vse dotlej, dokler ne bo izrečena zadnja beseda o tem, kdo bo lahko zastopal svojo državo na tej veliki zimsko športni prireditvi v novem svetu.

Vsi ti premisleki in te skrbi so prav gotovo najbolj moreče za tiste vrhunske tekmovalce na smučeh, ki so najbolj izraziti individualisti. Sem sodijo pred vsemi ostalimi tako imenovani alpski smučarji, ki imajo svojega zadnjega velikega mojstra v osebi večkratnega svetovnega in olimpijskega prvaka Avstrijca Tonija Sailerja (na tem mestu se ne bomo spuščali v oceno njegovega amaterskega sta-

Tako rešujmo vprašanje kadrov

Pomanjkanje strokovnih kadrov je problem, ki teži vse organizacije in šole. Res je sicer, da smo vsa leta po vojni prirejali tečaje za vodnike, trenerje in inštruktorje, vendar je bilo teh tečajev vse premalo. V glavnem so bili dosedanji tečaji že na višji ravni, torej republiški, primanjkovalo pa je takšnih tečajev v okrajnem in društvenem merilu, ki bi dali množico novih voditeljev za preprosta vaška društva. Okrajna zveza »Partizan« Ljubljana se je pred kratkim uspešno lotila reševanja tega perečega problema. V 16 krajih je ustanovila posebna centre.

Strelci za praznik JLA

Tudi v Novem mestu je strelski šport v zadnjih letih lepo napredoval. V mestu delujejo številne strelske družine, med katerimi so najbolj delovne SGP Pionir iz Bršljina, Vinko Paderšič iz mesta in družina iz Gotne vasi. V čast Dneva JLA je Pionir priredil po mestnih ulicah patroljni tek, ki se ga je udeležilo kar 13 ekip. Najboljša v teku je bila trojica predvojaške vzgoje »Majda Silca« pred »Novoteksom II.« in sicer najbolj izkazali tekmeči novomeške gimnazije. Zmagovita ekipa je prejela pokal prireditelja Pionirja. Udeležba in organizacija je bila prav dobra. S. D.

NA PIVKI

Za proslavo Dneva JLA so pivki strelci priredili veliko ekipno tekmovalno za pokal Javora z udeležbo štirih družin iz Izole, Portoroža, Postojne in domačinov. Vsega je startalo šest ekip, štiri moške in dve ženski. Med moškimi je zmagala Izola pred Postojno in Pivko, pri ženskah pa Postojna pred Izolo. Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno, največ po zaslugi podjetja Javor, ki je prispebilo pokale in tudi sicer materialno podprilo prireditev. V podjetju bodo tudi vnaprej dajali strelcem vse pomoči pri zgraditvi novega strelšča, nabavi rekvizitov itd. Odhod udeležencev smučarskega seminarja učiteljev in profesorjev telesne vzgoje bo jutri z večernim vlakom iz Ljubljane. Javite se v domu »Janeza Polente«. Društvo učiteljev in profesorjev telesne vzgoje LRS

Svetozar Vukmanović — pokrovitelj XV. dirke po Jugoslaviji

Beograd, 25. dec. Član Izvršnega komiteja ZKJ Svetozar Vukmanović-Tempo je prevzel pokroviteljstvo nad XV. kolearsko dirko »Bratstvo, enotnost« po Jugoslaviji, ki bo organizirana ob proslavi 40-letnice KPJ in SKOJ. Prireditelja dirke bosta LMLJ in Kolesarska zveza Ljubljane. Start za to jubilejno kolearsko dirko po naši državi bo 22. junija na Reki, cilj pa 12. avgusta v Skoplju.

KINOSPORED ZA SOBOTO

NOVA UNION: italijanski barvni film 'SENSO'. Režija: Luchino Visconti. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja amer. barv. cinemascope filma 'LJUBI ME ALI PUSI ME'. Igrata Doris Day in James Cagney. Ob 22.15 predpremera amer. westerna 'NAJHITREJSI STRELEC ZMA-GUJE'.

PRILOŽNOST ZA JUGOSLOVANSKE PROIZVAJALCE IZVOZNIKE IN UVOZNIKE

Sprejemamo ponudbe za največje dobave: tekstila, suknj, rotopapirja, zarnice, veder, žebeljev, prazilničnikove meze, itd. Telegrafirajte ali pišite: Marketing Enquiries Co., 30 A, Obadina Street, Lagos, Nigeria.

RAZPIS prodaje osnovnih sredstev

Podjetje Exportprojekt, Ljubljana, Cankarjeva 4 prodaja: povečevalni aparat »Dro-13 x 18, brez objektiv povečevalni aparat »Dro-9 x 12, brez objektiv sušilni aparat za visoki lesk, 50 x 50, »Ghetaldus« sušilni aparat za visoki lesk, 40 x 50, »Alfa« fotoaparati »Alfa« 24 x 36 s štirim objektiv: normalni objektiv f 5 cm 1:1.9 širokokotni objektiv f 3.5 cm 1:3.5 teleobjektiv f 7.5 cm 1:3.5 fotoaparati »Reflex Korrektor« 6 x 6, 2 objektiv: normalni f 8 cm. Tessar 1:2.8 teleobjektiv f 15 cm. Heilar 1:4.5

Ogled predmetov v fotooddelku podjetja. Prodaja bo za drž. podjetja oziroma ustanove do 31. t. m. Event prodaja za privatne interesente bo od 5. do 10. jan. 1959. 7918-R

AMERIŠKA RADIOGA Sempeter v Sav. dolini razpisuje mesto kmetijske tehnika z najmanj dveletno prakso v kmetijski. Plača po tarifnem pravilniku. Stanovanje samsko, pozneje družinsko, zagotovljeno. Ljubljana, R 3182-1

KOLO, žensko in moško suknjo, oboje dobro ohranjeno, poceni prodam. Rojce, Pavšičeva 23, Ljubljana. 2953-4

KOSILNICO, kompletno, prodam po nizki ceni. - Kokrica 1 pr. Kranju. 2837-4

STROJ za pletenje nogavice, pu. loverjev, šalov, rokavic št. 10-32. Znamke Stirla, prodajam. Ima dovolj igel in rezerv. Stroj je odlično ohranjen. - Vprašajte: Klopov Josipa, Puča, Ljubljana 7.1. 2953-3

AGENCIJA VESPA, Trst, ulica Sv. Franciška 46. Takojšnja odprava Vespa 125, 150, 200, 250, model - 1953, izbira rabilnih Vespa vseh modelov. 2732-4

ZA IRANO in stanovanje dopolnjevanje pomožnih gospodinjstev. Ponudbe pod »Cista« v ogl. odd. 2952-5

STUDENT ali samska oseba do 20. let, ki želi posojilo denarja za dograditev hiše. Ponudbe v ogl. odd. pod »Stanovanje«. 2952-9

ZA GARSONJERO ali prazno sobo z vhodom s stopnišča, plačam več let naprej, in nudim zelo visoko nagrado. - Ponudbe pod »Nujno« v ogl. odd. 2952-4

INSTRUKTORJA za francoski jezik s uspehom izjem. Naslov v ogl. odd. 2952-2

GASPERCEK, pečka na dve odprti prodamo. Matjano, 2953-8

ELASTICNE modre žabe Holo, hup sem izgubila od Ekonomski središče št. 10. Prošnje pod »Cik-cak«. Komune, Poštevskega najdišča prosim, da jih vrne k vratarju Slov. poročevalca. 2952-11

V POSLOVALNICI v Mariboru za posteljni pribor, 2953-11

VENI SE STRICEK VILLI, tednik št. 1, ob 18 in 20. Predprodaja ZADOBROVA: češki barv. film - »DOBRI VOJAK SVOJKI« I del, ob 20.15. 2953-11

VEVČE: amer. film »MOJH SEST KAZNJENICE«, ob 20. 2953-11

ČRNUCE: franc. nem. film »MILAJILO STROGOVA«, ob 20.15. 2953-11

DOBLE: ital. film »SLEPO BEKLE IZ SORENTA«, ob 18 in 20. 2953-11

KAMNIK »DOM: amer. barv. cinemascope film »LEPA MILINKA«, ob 19. 2953-11

OPILICA: amer. barv. film »BELEDOLNIČNIKOV SIN«, ob 19. 2953-11

SEDECI: amer. barv. cinemascope film »SEDECI«, ob 17 in 19. 2953-11

NOVO MESTO »KRKA: jugoslov. film »ALEKSA DUNDIČ«, ob 18 in 20. 2953-11

KRANJ »STORŽIČ: amer. barvni film »DEVI KROKET«, ob 18 in 20. 2953-11

OB predpremera angl. filma »BEZNO SREČANJE«, ob 20.15. 2953-11

KRANJ »SVORODA: franc. cinemascope film »GRENKA ZMA-GA«, ob 18. 2953-11

VARLEO: amer. film »KRALJICA KRISTINA«, ob 19. 2953-11

NAVOLICA: amer. barv. distavision film »GORA«, ob 20. 2953-11

MARIBOR »UNION: amer. barv. cinemascope film »ČEZ MNOGO REK«, ob 15.30, 17.45 in 20. 2953-11

MARIBOR »PARTIZAN: franc. ital. film »TRICA SANJE«, ob 18 in 20. 2953-11

MARIBOR »UDARNIK: franc. ital. film »CRNI DOSIER:«, ob 15.30, 17.45 in 20. 2953-11

TUJ: - mehiški film NE ZANIKAM SVOJE PRETEKLOSTI, ob 20.15. 2953-11

SOBOTA: »PARK: - amer. barv. film »ČAJ ZA DVA«, ob 20. 2953-11

OPER »SOCA: amer. barv. cinemascope film »PRINC STUDENT«.

PLANINSKO DRUŠTVO CELJE

Redni letni občni zbor bo dne 7. januarja 1959 točno ob 19.30 v stekleni dvorani hotela EVROPE. Planinci in prijatelji društva vabljani.

»SAVINJA« LESNA INDUSTRIJA CELJE

sprejme takoj: 3 kvalificirane ključavničarje, 1 kvalificiranega železostrojarja, 1 kvalificiranega električarja. Prošnje vložite na sekretariat podjetja, najkasneje do 5. jan. 1959.

GRADIS GRADBENO VODSTVO LJUBLJANA

Bohoričeva 28. sprejme KURIR'A s takojšnjim nastopom službe. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

večjem industrijskem podjetju v Ljubljani razpisuje mesto

STENODAKTILOGRAFA

s potrebno strokovno izobrazbo in prakso. Naslov v oglašnem oddelku. - Jufet, evafards 450,00. Štvo podjetja do 31. decembra 1958. 7938-R

OBJAVE

Veliko SILVESTROVANJE bo tudi v dvorani srednje študentske Menze na Miklošičevi cesti 12, kjer ves bo zabaval Akademski mali ansambel. Vstopnice so v predprodaji v blagajni Menze. - Vsaka kupljena vstopnica ima zamenjen prostor. Vabljani!

OBVESTILO

Zvezni izvršni svet je sklenil, da ob novoletnem praznovanju državnih organov in ustanov tudi v soboto 3. januarja 1959 ne bodo delali.

NARODNO GLEDALIŠČE

Ob 19.30: Williams »Mačka na vroči pločevastni strehi«. (Erick - Roman Lavrač). Red B.

RADIO

5.00 - 8.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 8.00-8.05 Domače vesti; 8.15-9.00 Za vsakogar nekaži; 9.00 do 14.30 Prenos sponora RTV Ljubljana; 14.30-15.00 Zeleni ste poslušajte!; 15.00-17.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 17.00 - 17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Radijska reportaža; 17.40-18.00 Igra Vojška godba mariborske garnizije p. v. kapetana Pavla Brzljaje; 18.00 - 21.00 Prenos sponora RTV Ljubljana.

MALI OGLASI

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdelala najhitreje FOTO HOLYNSKI. Cankarjeva 8. Ljubljana.

FOTO HOLYNSKI se pripravlja za vsa fotografska dela v ateljeju in na terenu. - Fotografiramo povsod, kjerkoli želite. Telefoni 21-889.

IZDELUJEMO ročno prešite odeje, hitro in solidno, po naročilu Zidar Vekoslav, Bohoričeva 27. 2943-2

AVTO »Opel Olympia«, Lieferwagen, tipa 1950 prodamo. Informacije: Ljudska restavracija Celje. 2982-4

CASOPISNO PODJETJE »SLOV POROČEVALEC« - Ljubljana sprejme uslužbenke za tehnično pisarno. Pogoji: 4 razr. ekonomske srednje šole. Ponudbe pošljite sekretariatu podjetja dr. 6. januarja 1959.

PRAZNO SOBO iščem kjerkoli. - Ponudbe pod »Plačam vnaprej« v ogl. odd. 30028-9

EPO SAMOSTOJNO SOBO na severnem delu Ljubljane zamejnam za sobo kjerkoli. Ponudbe pod »Uslužba za usluge« v og. odd. 30028-9

CEVLARSKEGA POMOČNIKA za fina damska dela sprejemam Cevljarstvo Jese Bogo, Volfov, 4. Ljubljana. 2991-4

TAJNIKA sprejme športno društvo. Ponudbe v og. odd. pod »Cik-cak«. 29852-2

TRGOVSKE POMOČNIKE (ICE) živilske stroke sprejme takoj ali pozneje Trg. podjetje »HRA« Ljubljana, Trg mlad. del. brigad 7. Ponudbe sprejema do 1. jan. 1959. 29830-1

ZE IMATE SRECKO NOVOLETNE LOTERIJE

7905-R

OBJAVE

Veliko SILVESTROVANJE bo tudi v dvorani srednje študentske Menze na Miklošičevi cesti 12, kjer ves bo zabaval Akademski mali ansambel. Vstopnice so v predprodaji v blagajni Menze. - Vsaka kupljena vstopnica ima zamenjen prostor. Vabljani!

OBVESTILO

Zvezni izvršni svet je sklenil, da ob novoletnem praznovanju državnih organov in ustanov tudi v soboto 3. januarja 1959 ne bodo delali.

NARODNO GLEDALIŠČE

Ob 19.30: Williams »Mačka na vroči pločevastni strehi«. (Erick - Roman Lavrač). Red B.

RADIO

5.00 - 8.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 8.00-8.05 Domače vesti; 8.15-9.00 Za vsakogar nekaži; 9.00 do 14.30 Prenos sponora RTV Ljubljana; 14.30-15.00 Zeleni ste poslušajte!; 15.00-17.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 17.00 - 17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Radijska reportaža; 17.40-18.00 Igra Vojška godba mariborske garnizije p. v. kapetana Pavla Brzljaje; 18.00 - 21.00 Prenos sponora RTV Ljubljana.

MALI OGLASI

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdelala najhitreje FOTO HOLYNSKI. Cankarjeva 8. Ljubljana.

FOTO HOLYNSKI se pripravlja za vsa fotografska dela v ateljeju in na terenu. - Fotografiramo povsod, kjerkoli želite. Telefoni 21-889.

IZDELUJEMO ročno prešite odeje, hitro in solidno, po naročilu Zidar Vekoslav, Bohoričeva 27. 2943-2

AVTO »Opel Olympia«, Lieferwagen, tipa 1950 prodamo. Informacije: Ljudska restavracija Celje. 2982-4

CASOPISNO PODJETJE »SLOV POROČEVALEC« - Ljubljana sprejme uslužbenke za tehnično pisarno. Pogoji: 4 razr. ekonomske srednje šole. Ponudbe pošljite sekretariatu podjetja dr. 6. januarja 1959.

PRAZNO SOBO iščem kjerkoli. - Ponudbe pod »Plačam vnaprej« v ogl. odd. 30028-9

EPO SAMOSTOJNO SOBO na severnem delu Ljubljane zamejnam za sobo kjerkoli. Ponudbe pod »Uslužba za usluge« v og. odd. 30028-9

CEVLARSKEGA POMOČNIKA za fina damska dela sprejemam Cevljarstvo Jese Bogo, Volfov, 4. Ljubljana. 2991-4

TAJNIKA sprejme športno društvo. Ponudbe v og. odd. pod »Cik-cak«. 29852-2

TRGOVSKE POMOČNIKE (ICE) živilske stroke sprejme takoj ali pozneje Trg. podjetje »HRA« Ljubljana, Trg mlad. del. brigad 7. Ponudbe sprejema do 1. jan. 1959. 29830-1

ZE IMATE SRECKO NOVOLETNE LOTERIJE

7905-R

OBJAVE

Veliko SILVESTROVANJE bo tudi v dvorani srednje študentske Menze na Miklošičevi cesti 12, kjer ves bo zabaval Akademski mali ansambel. Vstopnice so v predprodaji v blagajni Menze. - Vsaka kupljena vstopnica ima zamenjen prostor. Vabljani!

OBVESTILO

Zvezni izvršni svet je sklenil, da ob novoletnem praznovanju državnih organov in ustanov tudi v soboto 3. januarja 1959 ne bodo delali.

NARODNO GLEDALIŠČE

Ob 19.30: Williams »Mačka na vroči pločevastni strehi«. (Erick - Roman Lavrač). Red B.

RADIO

5.00 - 8.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 8.00-8.05 Domače vesti; 8.15-9.00 Za vsakogar nekaži; 9.00 do 14.30 Prenos sponora RTV Ljubljana; 14.30-15.00 Zeleni ste poslušajte!; 15.00-17.00 Prenos sponora RTV Ljubljana; 17.00 - 17.10 Domača poročila; 17.10-17.30 Zabavna glasba; 17.30-17.40 Radijska reportaža; 17.40-18.00 Igra Vojška godba mariborske garnizije p. v. kapetana Pavla Brzljaje; 18.00 - 21.00 Prenos sponora RTV Ljubljana.

MALI OGLASI

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdelala najhitreje FOTO HOLYNSKI. Cankarjeva 8. Ljubljana.

FOTO HOLYNSKI se pripravlja za vsa fotografska dela v ateljeju in na terenu. - Fotografiramo povsod, kjerkoli želite. Telefoni 21-889.

IZDELUJEMO ročno prešite odeje, hitro in solidno, po naročilu Zidar Vekoslav, Bohoričeva 27. 2943-2

AVTO »Opel Olympia«, Lieferwagen, tipa 1950 prodamo. Informacije: Ljudska restavracija Celje. 2982-4

CASOPISNO PODJETJE »SLOV POROČEVALEC« - Ljubljana sprejme uslužbenke za tehnično pisarno. Pogoji: 4 razr. ekonomske srednje šole. Ponudbe pošljite sekretariatu podjetja dr. 6. januarja 1959.

PRAZNO SOBO iščem kjerkoli. - Ponudbe pod »Plačam vnaprej« v ogl. odd. 30028-9

EPO SAMOSTOJNO SOBO na severnem delu Ljubljane zamejnam za sobo kjerkoli. Ponudbe pod »Uslužba za usluge« v og. odd. 30028-9

CEVLARSKEGA POMOČNIKA za fina damska dela sprejemam Cevljarstvo Jese Bogo, Volfov, 4. Ljubljana. 2991-4

TAJNIKA sprejme športno društvo. Ponudbe v og. odd. pod »Cik-cak«. 29852-2

TRGOVSKE POMOČNIKE (ICE) živilske stroke sprejme takoj ali pozneje Trg. podjetje »HRA« Ljubljana, Trg mlad. del. brigad 7. Ponudbe sprejema do 1. jan. 1959. 29830-1

ZE IMATE SRECKO NOVOLETNE LOTERIJE

7905-R

je najnovejšo sredstvo proti krvavitvam zobnih dlesni. Zadržuje te v lekarnah in drogerijah!

GLEDALIŠČA

DRAMA Sobota, 27. dec. ob 14.30: Mihalkov: »Sestero mušketirjev«. - Obisk Dedka Mraza. Zaključena predstava za osnovno šolo meščanskega gledališča. Izven in za podelje.

Ob 19.30: Brecht: »Svejk v drugi svetovni vojni«. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Nedelja, 28. dec. ob 16: Mihalkov: »Sestero mušketirjev«. - Obisk Dedka Mraza. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Ob 19.30: Osborne: »Ozri se v gnevu! Izven in za podelje. (Predstava za mladino do 16 let ni primerna.) (Vstopnice so že v prodaji.)

Ponedeljek, 29. dec. ob 16: Mihalkov: »Sestero mušketirjev«. Zaključena predstava za osnovno šolo Vrtača. Izven in za podelje.

Ob 19.30: Osborne: »Ozri se v gnevu! Izven in za podelje. (Predstava za mladino do 16 let ni primerna.)

V novoletnem prazničnem obdobju posebej opozarjamo na izvenabonmajsko predstavo mladinske igre »Sestero mušketirjev« v nedeljo, 28. in v sredo, 31. decembra, in v četrtek, 1. januarja. Pri prvih dveh bo obiskovalce opozaril Dedek Mraz.

Brechtovo komedijo »Svejk v drugi svetovni vojni«, ki bo izvenabonmajsko na sporedu na Silvestrov večer.

Izvenabonmajsko predstavo Osbornove drame »Ozri se v gnevu!« 1. januarja zvečer.

OPERA

Sobota, 27. dec. ob 19.30: Mascagnini: »Cavalleria Rusticana«, Leoncavallo; »Giamaica«. Abonma red D.

Nedelja, 28. dec. ob 19.30: Fuccini: »La Boheme«. Izven in za podelje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Ponedeljek, 29. dec.: Zaprti. Torek, 30. dec. ob 19.30: Mascagnini: »Cavalleria Rusticana«, Leoncavallo; »Giamaica«. Abonma red U. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Sreda, 31. dec. ob 19.30: Donizetti: »Don Pasquale«. Izven in za podelje. (Vstopnice v prodaji od ponedeljka, 29. ob 17. ure dalje.)

Četrtek, 1. jan.: Zaprti. Petek, 2. jan. ob 19.30: Verdi: »Traviata«. Izven in za podelje. (Vstopnice v prodaji od ponedeljka, 29. ob 17. ure dalje.)

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja Sobota, 27. dec. ob 15: Priloh Dedka Mraza in obdaritev za IZ.

Ob 20: Juš Kozak, Balada o ulici. Abonma Kolektivni D.

Vstopnice v prodaji od ponedeljka, 28. dec. ob 15: Tagore: »Poštni urad«. Izven. - Dedek Mraz.

Ob 20: Casona. Drevesa umirajo stoji Izven.

Ponedeljek, 29. dec. ob 16: Tagore: »Poštni urad«. Zaključena predstava za Slovenski poročevalac.

Torek, 30. dec. ob 16: Tagore: »Poštni urad«. Zaključena predstava za Intertrans. - Dedek Mraz.

Sreda, 31. dec. ob 20: Manzari: »Naši ljubi otroci«. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA. Mestni dom

Sobota, 27. dec. ob 16: J. Spicar: »Pogumni Tonček«, pravilnična igra z godbo in plesom. Zaključena predstava.

Ob 20: Br. Nušič: »Gospa ministrice«, veseloigra. Izven. Večerna predstava.

Nedelja, 28. dec. ob 15: M. V. Djordjevič: »Grašek«. Pravičnična igra v 5 dejanjih - Zaključeni predstavi za terene ob Novoletni jelki.

Nedelja, 28. dec. ob 9 in 11: M. V. Djordjevič: »Grašek«. Gostovanje v Lescah.

Ob 15 in 17: M. V. Djordjevič: »Grašek«. Gostovanje v Radovljici.

Ob 19.30: A. Huxley: »Giocondin smehljaj«. Drama v 9 slikah. - Izven. Zveze z vlaki ugodne. - Ponedeljek, 29. dec. ob 15 in 17: M. V. Djordjevič: »Grašek«. Zaključeni predstavi za terene ob Novoletni jelki.

Petek, 1. jan. ob 19.30: A. Huxley: »Giocondin smehljaj«. Izven. Sobota, 3. jan. ob 19.30: - M. V. Djordjevič: »Grašek«. Pravičnična igra v 5 dejanjih - Režija in scenar. Bojan Cebulj. Premierski abonma.

Nedelja, 4. jan. ob 14.30: A. Huxley: »Giocondin smehljaj«. Izven.

Ob 19.30: M. V. Djordjevič: »Grašek«. Za nedeljski Abonma. Ostale karte v prodaji. Zveze z vlaki za vse predstave ugodne. Upriporitev drame »Giocondin smehljaj« za Abonma Petek bo v oetek 9. jan. 1959. ob 19.30 uri.

OGLASUJTE V LOVENSKEM POROČEVALCU

AVTOPROMET KRANJ OBVESTILO

Da omogoči obisk bolnikov v sanatoriju na Golniku, uvaja Avtopromet Kranj od 28. dec. 1958 dalje nov nedeljski vozni red avtobusne proge Golnik-Kranj-Ljubljana.

VOZNI RED GOLNIK - KRANJ - LJUBLJANA

Table with columns for departure (odhod) and arrival (prihod) times for Golnik, Kranj, and Ljubljana. Includes times for 6.00, 7.30, 10.30, 14.00, 14.50, 17.50, 6.30, 8.00, 11.00, 14.30, 15.20, 18.20, 7.05, 11.45, 14.05, 18.55.

Autobus vozi ob nedeljah in državnih praznikih. Vozni red stopi v veljavo dne 28. decembra 1958 in velja do preklica.

KOLEDAR

Sobota, 27. decembra: Janez.

Na današnji dan leta 1941 je bil začetak ljudske vstaje v Bohinju, Soški in Poljski dolini, v Kranjski gori in na Jesenicah.

NOCNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU OD 28-77 URE ZAPRTAJ OB NE

KMETIJSKIM ZADRUGAM DRAVSKEGA MISLINJSKEGA PODROČJA SE PRIPOROČAMO ZA NADALJNJE SODELOVANJE PRI DOBAVI SUROVIN. PROIZVAJAMO MEHAK ŽAGAN LES VSEH DIMENZIJ, LADIJSKI POD, IMAMO NA ZALOGI TUDI ELEKTRO IN TT DROGOVE, IMPREGNIRANE PO BOVCHERI NACINU.

VSEM KMETIJSKIM PROIZVAJALCEM IN OSTALIM DELOVNIM LJUDEM ŽELIMO SREČNO, ZADOVOLJNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1959!

ZADRUŽNO LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE, DRAVOGRAD

z obrati:
SLOVENI GRADEC, VUZENICA
in prodajalno NOVI SAD.

VOJIM STRANKAM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM, ŽELI SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1959
»MESO«
Trbovlje 7764-R

USPEHOV POLNO NOVO LETO ŽELI SVOJIM CENJENIM STRANKAM
MESARSKO PODJETJE
»ROG«
Trbovlje

OBILO USPEHOV V NOVO LETO 1959, ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM
»MERKUR«
trgovina z železnino
CELJE — Gubčeva 4 7803-R

SREČNO IN VESELO NOVO LETO iskreno želi vsem svojim, cenjenim strankam
ANTON GAJŠEK
AVTOMEHANIČNA DELAVNICA
CELJE
Mariborska cesta 5

BRUNO FRANK

HCI
Platno 460,
polplatinno 390 dinarjev

Casopisno podjetje »Slovenski poročevalec«
Ljubljana, Tomšičeva 1-3
sprejme:
dva strojnika — za priučitev v rotaciji, enega stavca ali strojnika za priučitev stereotipije. Nastop možen takoj. Prošnje pošljite na sekretariat podjetja.

Upravni odbor ELEKTROTEHNIČNEGA PODJETJA KRANJ razpisuje:
mesto USLUŽBENCA-ke
Pogoji: srednja strokovna izobrazba z večletno prakso v blagajniških in knjigovodskih poslih.
2 mesti TRGOVSKIH POMOČNIKOV-nic z nekaj prakse v trgovski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. 7933

Veletrgovsko podjetje »MERK« Celje razpisuje mesto TAJNIKA podjetja
Pogoji: pravna fakulteta ali popolna srednja šola s 3-letno odgovarjajočo prakso v gospodarstvu oz. v upravni službi. Plača po tar. pravilniku kot vodilni uslužbenec podjetja. — Ponudbe pošljite na »Petrošnik« Celje, Tomšičev trg 3, po možnosti do 31. t. m. oz. v 15 dneh po objavi. 7934

TRGOVSKO IN PREDELOVALNO PODJETJE
ZITO
LJUBLJANA, Čufarjeva 2
ne bo poslovalo zaradi letne inventure
dne 30. XII. 1958 popoldne
dne 31. XII. 1958 ves dan
v svojih organizacijskih enotah:
mlin, Blitra
mlin, Bistrica
mlin, Breg
mlin, Domžale
mlin, Fužine
mlin, Globoko
mlin, Homec
mlin, Javornik
mlin, Logatec
mlin, Viš
mlin, Vir
mlin, Vrhnika
mlin, Zapuže
skladišče, Kranj
skladišče, Lesce
skladišče, Ljubljana
skladišče, Novo mesto
Delovni kolektiv želi vsem poslovnim prijateljem uspeha polno NOVO LETO 1959 in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost. 7940-R

UPRAVA TOVARNE INDUSTRIJSKE OPREME
»TIO« — LESCE-BLED
sprejme v službo:
Šefa komerciale
Pogoj: komercialist z daljšo prakso v veji 117
Sekretarja
Pogoj: pravna fakulteta ali višja administrativna šola ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 8-letno prakso v pravnih poslih.
Konstruktorja
Pogoj: strojni tehnik.
Orodnega skladiščnika — KV
s prakso.
Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru.
Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja TIO — Lesce-Bled, do 15. januarja 1959. 7924-R

LADIJSKA DRUŽBA »ITALIA«
S. p. A. d. N. GENOVA
vzdržuje redno zvezo s svojima udobnima ladjama »VULCANIA« in »SATURNIA« s Kanado in ZDA. Generalni agent ladijske družbe »ITALIA« za Jugoslavijo (razen mest ob obali) je
JUGOSLOVANSKA POMORSKA AGENCIJA
Vrši: — prodajo ladijskih kart,
— rezervacijo mest,
— izdaja karte za potovanja plačana v inozemstvu.
— daje pojasnila za vsa prekomorska potovanja.
Za vse informacije se obrnite na:
JUGOSLOVANSKA POMORSKA AGENCIJA
LJUBLJANA, Titova 10 — telef. 21-701.
BEOGRAD, Knez Mihajlova 20 — telef. 26-803.
ZAGREB, Zrinjevac 20 — telef. 35-814.
ŠARAJEVO, telef. 29-65.
SKOPLJE — telef. 16-59. 7935

ELEKTROPRENOS
podjetje za prenos električne energije Ljubljana, Hajdrihova 2,
razpisuje
I. JAVNO LICITACIJO
za oddajo gradbenih in montažnih del na daljnovodu 110 kV Trbovlje — Ljubljana
Predračunska vrednost vseh razpisanih del znaša din 124.903.400.
V zgornjem znesku so zajeta sledeča dela:
1. Dobava jeklenih jamborov klasične konstrukcije v skupni teži 315,83 t; predračunski znesek znaša din 57.878.500.
2. Zemeljska in betonska dela, sestavljanje in postavljanje jamborov; predračunski znesek znaša din 52.366.300.
3. Montaža opreme; predračunski znesek znaša din 14.638.600.
V ponudbi za dobavo jamborov mora biti navedena cena franco vagon tovarna dobavitelja kot tudi cena franco razkladalna postaja Trbovlje in razkladalna postaja Crnuče pri Ljubljani, kot končni železniški postaji ob obeh krajnih točkah daljnovoda.
Vso opremo bo investitor dobavljal sam in bo izvajalca na razpolago v Crnučah in Trbovljah.
Ponudniki lahko izstavijo ponudbo za vsa dela skupaj ali samo za posamezna dela. Na osnovi odobrenja Sekretariata za industrijo pri Zveznem izvršnem svetu, odločba št. 03/2697/1 z dne 15. okt. 1958, si pridružuje investitor pravico oddati dela skupaj ali ločeno.
Z dobavo jamborov je treba začeti najkasneje 1. maja 1959 in jih dobavljati sukcesivno do zaključno 31. avgusta 1959. Izkopni in betoniranje izravnalnih plošč za temelje so morajo začeti 15. aprila 1959 in se končati 20. avgusta 1959. Rok za začetek vbetoniranja temeljev je 1. maj 1959, za dokončanje pa 10. september 1959. Betoniranje temeljev mora potekati enakomerno v skladu s postavljanjem jamborov. Rok za začetek montažnih del je 1. julij 1959, za dovršitev pa 15. november 1959.
Obvezno se licitirajo jambori klasične konstrukcije, za katere je odobren glavni projekt. Poleg te ponudbe lahko predložijo interesenti tudi alternativne ponudbe za izvedbo daljnovoda z jambori drugačnih konstrukcij, ki pa morajo biti v skladu s tehničnimi pogoji odobrenega projekta. V tem primeru je treba poleg ponudbe predložiti istočasno tudi idejni projekt predlagane konstrukcije. Če bodo na licitaciji oddana dela ponudniku, ki bo ponudil svojo lastno konstrukcijo, mora le-ta predložiti do 28. februarja 1959 Republiški komisiji za revizijo projektov LRS v Ljubljani v odobritev svoj glavni projekt. Ako predložen projekt ne bi bil odobren, mora ponudnik za isto ponujeno ceno izvesti vsa ustrezna dela v smislu odobrenega glavnega projekta s klasično konstrukcijo.
Licitacija bo dne 3. februarja 1959 ob 10. uri v prostorih Elektroprenosa — Ljubljana.
Celotni elaborat je možno dobiti na vlogod pri Elektroprenosu v Ljubljani, oddelek za investicije.
Zapečatenе ponudbe z oznako »Ne odpiraj — ponudba« oddajte 3. februarja 1959 do 10. ure licitacijski komisiji pri Elektroprenosu v Ljubljani.
PONUDBI POLEG OSTALEGA PRILOŽITE:
a) varščino v višini 1 % predračunske vrednosti tistih del, na katera se nanaša ponudba;
b) potrdilo o registraciji podjetja;
c) potrdilo o primernosti podjetja;
d) potrdilo o plačani občinski taksi v znesku din 3.000 — 0,015 % predračunske vrednosti ponujenih del;
e) izjavo, da so ponudniki znani splošni in posebni tehnični pogoji licitacijskega elaborata in da jih v celoti sprejema.
V ostalem mora biti ponudba opremljena v skladu s pravilnikom o oddajanju gradbenih objektov in del (Ur. list FLRJ, št. 13/57, št. 15, 16, 17 in 18).
ELEKTROPRENOS, LJUBLJANA

HITRO IN SOLIDNO IZDELUJEMO NAČRTE ZA NIZKE IN VISOKE GRADNJE.
PROJEKTVNI ATELJE
Celje, Mariborska 38 in 91
telefon 24-85 in 26-65.
ZA PRAZNIK NOVO LETO 1959
ČESTITA KOLEKTIV.

LESNO PODJETJE, CELJE, Sava 7
Nudimo vse vrste rezanega lesa, vršimo žagarske usluge in polagamo parket z lastnim in naročnikovim materialom po konkurenčno znižanih cenah. Prepričajte se s poskusnim naročilom
VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM ŽELIMO SREČNO, TER USPEHOV POLNO NOVO LETO 1959!

VPRASAŠJA IN ODGOVORI
Vprašanje: Sosed v mestnem naselju ima psa čuvaja, ki ponoči z lajanjem moti prebivalce sosednjih stanovanjskih poslopj. Ali je po obstoječih predpisih to dovoljeno in ali lahko prizadeti proti temu kaj ukrenejem?
Odgovor: V odloku MLO Ljubljana o posesti psov z dne 6. 3. 1954 (Ur. l. LRS št. 9-54) je v 3. členu predpisano: Ni dovoljeno imeti psov, ki tulijo ali stalno zavijajo ter tako motijo nočni mir. Fizični organ lahko odredi, da se tak pes odstrani ali pokonča. Tudi se imetnik takega psa, če psa ne odstrani, lahko kaznuje z denarno kaznijo do 5.000 din.
Enaka kazna za prekršek je predpisana tudi po odloku Okrajnega LO Ljubljana o javnem redu in miru za okraj Ljubljana od 12. 2. 1958 (Ur. l. LRS 12-58), ki v 2. členu določa, da je prepovedano motiti na kakršenkoli način ali kjerkoli nočni mir in počitek ljudi od 22. do 5. ure.
K. D. Lj. P.
Vprašanje: Po kontanem šolanju ste se zaposlili v podjetju, kjer ste bili nepretrgano zaposleni 4 mesece, nakar ste odšli na odslužitev vojaškega roka. Ali vam pripada enomesečno denarno nadomestilo?
Odgovor: Po 42. čl. zakona o delovnih razmerjih ima delavec, katerega je delovno razmerje prenehalo zaradi odhoda k vojakom, do odsluži ali dosluži vojaški rok, pravico do enkratnega nadomestila v višini zadnjega enomesečnega zneska osebnega dohoda oziroma plače, vendar le pod pogojem, če je bil v delovnem razmerju 6 mesecev brez prestopa, ali 12 mesecev s prestopi v zadnjih 2 letih.
K. P.
Vprašanje: kateri organi so pristojni za ugotavljanje delovne dobe in drugih obdobij, ki se po veljavnih predpisih priznajo za ugotovitev posameznih pravic, ki jim je podlaga ali pogoj delovno razmerje (posebna doba)?
Odgovor: Po uredbi o organih in o postopku za ugotovitev delovne dobe in drugih obdobij, ki se vpišujejo v delovno knjižico (Ur. l. FLRJ št. 45-58), ugotavlja delovno dobo in posebno dobo, ki se vpišujeta v delovno knjižico, na zahtevo prizadete osebe komisija za ugotovitev delovne dobe in posebne dobe občinskega ljudskega odbora. Zoper odločbo te komisije je dopustna pritožba na upravni organ okrajnega ljudskega odbora, ki je pristojen za delo in delovna razmerja. O zahtevkih za ugotovitev delovne dobe in posebne dobe, ki so bili vloženih do 31. 12. 1957, pa odloča na prvi stopnji okrajni zavod za socialno zavarovanje. O pritožbah zoper te odločbe in zoper odločbo, ki jih je izdal okrajni zavod za socialno zavarovanje pred uveljavitvijo te uredbe (pred 12. 11. 1958), pa še ni

LESNO PODJETJE, CELJE, Lava 7
prejema številne prošnje raznih organizacij in oseb za podpore v najrazličnejše namene. Ker podjetje ni v stanju ugoditi takim prošnjam, jih ne bo več sprejemalo in nanje odgovarjalo. 7968-R

Naznanjamo žalostno vest, da je po kratki in mučni boleznini dne 26. decembra 1958, dočrpela naša dobra mama, babica in prababica
FRANČIŠKA OMAHEN, roj. BERNA
Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 28. decembra 1958, izpred hiše žalosti v Sostrem št. 52 na domače pokopališče.
Zalujoči: sinovi Lovro, Janez in Tone z družinami ter hčerki Frančiška por. Jančar in Marija por. Svetek z družinama; žena Ana, pok. sina Vinkota s hčerko Anico in žena Fanči, pok. vnuka Mirka s sinom Ladkom.
Sostro, Zador, Ljubljana, Sadinja vas, Javor, Cleveland, 27. decembra 1958.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je po kratki mučni boleznini umrl moj ljubi mož, oče, sin, brat in stric
HENRIK ŠEŠKO
upokojenec — lovec
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 28. decembra 1958, ob 15. uri iz Jožefove mrl. vežice na Zalah. Zalujoči: žena Francka, sinovi Henrik, Tone, hčerke Gabrijela, Vikica por. Skulj z družinami, mati, oče, sestre, bratje ter ostali sorodniki.
Ljubljana, Turjak, Slovenska Bistrica, Kočevje, Brezno pri Laškem, 26. decembra 1958.

Trgovsko podjetje
„Volan“
LJUBLJANA
obvešča vse cenjene odjemalce, da bo imelo
INVENTURO
V PRODAJALNI NA DROBNO:
Tavčarjeva ulica 7 in Frankopanska ulica 21
v času od 3. do vključno 11. januarja
V PRODAJALNI NA DEBELO:
Dvorčakova ulica 12 pa
v času od 29. dec. do vključno 6. januarja.
OBENEM ŽELIMO VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM V IMENU KOLEKTIVA SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO!
7967

ZAHVALA. — Vsem, ki ste nam stali ob strani in z nami sočustvovali ob izgubi našega ljubljenega sina in brata
IVANA BREZNIKA
se iskreno zahvaljujemo.
Dalje se zahvaljujemo duhovščini, gasilskemu društvu Petrovče in aktivu mladih zadrugnikov KZ Petrovče za poslovilne besede, številnim darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki ste mu v tako velikem številu izkazali poslednji čast.
Zalujoča družina BREZNIK-ova in ostalo sorodstvo.

KUPON
ZA PRAVNO POSVETOVANJE
VALNICO SP — ODGOVORI NA VPRASAŠJA.

Solski odmor je na gimnaziji vsekar najbolj popularna ura. Iz noveletne številke »Tovariša«

Tehnične novosti

Tvrda »Schwau« v Nürnbergu je izdelala nov tip svinčnika, s katerim je mogoče pisati po zelo gladkih površinah. Svinčnik piše po porcelanu, fotografijah, steklu in plastičnih masah.

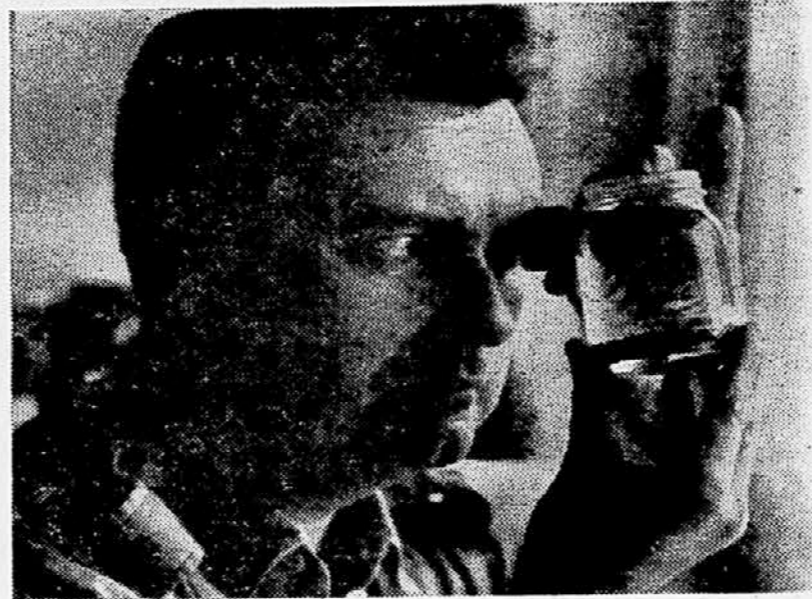
Ameriška mornarica je naročila nove zaboje za municijo iz plastične mase »Cykloaktas«. Zaboji so polovico lažji od dosedanjih medenastih in so odporni tudi proti udarcem.

Tovarna Bell Telephone Laboratories iz New Yorka je začela izdelovati safirje po hidrotermičnem postopku. Na trg je dala tako izdelane umetne safirje debeline 8 milimetrov s površino 5 in pol kvadratnih centimetrov.

Sovijski postopek barvanja tkanin z ultra zvokom skrajša postopek barvanja na 25 minut. Brez ultra zvoka traja barvanje 5 ur. Po novem postopku je barvilna kad v ultrazvočnem polju. Za ultra zvok je potreben generator visoke frekvence in nekaj oscilatorjev.

Napoved potresov

Japonski znanstveniki, ki jih vodi univerzitetni profesor Takešji Mitsu Kami, so izjavili, da morejo predvideti vulkanske erupcije vsaj tri dni vnaprej. Izbruh dne 10. novembra so napovedali mesec dni poprej. Potresi dajejo diagram vulkanske aktivnosti. Krivulja raste podobno kakor vročina pri bolniku vse do izbruha ozir. krize. Teorijo prof. Mitsu Kamija je potrdil nedavni izbruh vulkana Asama severno od Tokija. Medtem ko zabeležijo v tem vulkanskem področju povprečno 40 potresov na dan, se je njihovo število zvišalo na več ko 400 potresov dnevno, nekaj dni pred izbruhom pa celo na 800.

Laboranti so dandanes zelo važni sodelavci zdravnikov in vsega zdravstvenega osebja. V laboratorijih ugotavljajo bolezni, njihove vzroke, preiskujejo hrano, vodo, viruse in podobno. Na sliki vidimo laboranta, ki kontrolira razvijanje nevarnih bolezenskih klic v pitni vodi iz vodnjaka.

Užine gramofonske plošče

Francoška industrija čokolade je pričela izdelovati gramofonske plošče, ki bodo igrale samo enkrat, potem jih bodo poslušalci pojedli. Nove gramofonske plošče so namreč iz čokolade in prevlečene s tanko snovjo, v katero je vgravirana melodija. Po enkratnem igranju se snov obrabi in plošča je pripravljena za uživanje. Plošče niso dražje od navadne mlečne čokolade.

Prikupno ime

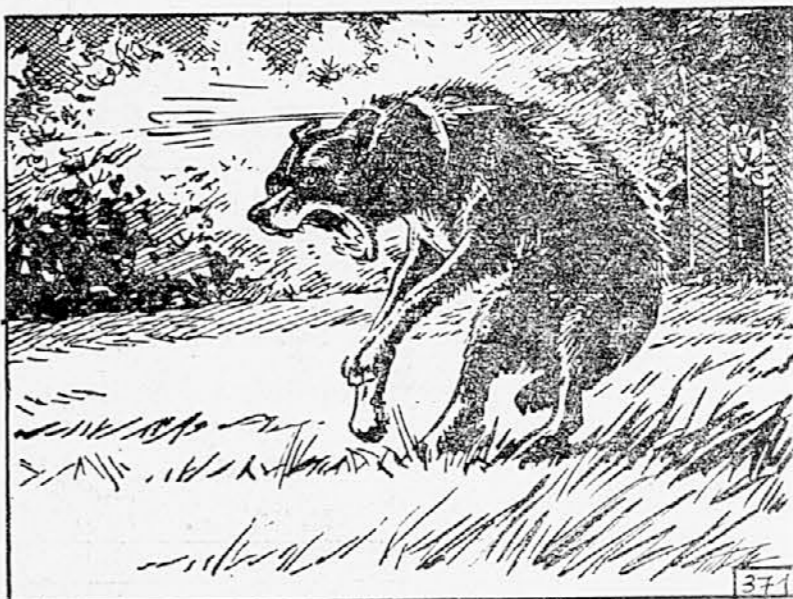
Tovarna za predelavo ananasa v Honoluluju je iskala tajnico. Ponudila se je domačinka z akademsko izobrazbo. Podpisala pa se je takole: Gwendolyn Kuuleikaliialohaopiilani-wailanokekouaualumahiekieal-aomaonapiikea Kekino. V slovensčini bi to pomenilo: »Moj venec ljubezni jutranjega neba daruje listju gozdov vodo, njen sladki vonj pa je kažipot v oblake.« Bila je sprejeta.

PO POVESTI SAMUELA SCOVILLA RIŠE MIKI MUSTER

370. Ze sta zaslilašala topotanje pasjih nog po gozdnih tleh in vohljanje velikega psa. V naslednjem trenutku se je žival pognala izza grma, za njo pa oba manjša psa, ki sta velikega komaj dohajala. Glave so držali pri tleh in vohali po stopinjah. Mož ni bilo — najbrž so odvezali pse in jih spustili naprej v upanju, da bodo begunce zadržali.

371. Jm je umiril roko in napel tetivo. Za trenutek je pomiril in izpustil vrvice, da je glasno zabrnela. Pusaica je siknila po zraku, veliki pes je grgraje zatulil. Ostra konjca puščice se mu je zabodla v tilnik in občila v najbolj občutljivem vretencu. Ranjena žival je poskočila in se mriva zgrudila na tla.

372. V istem trenutku je tudi Peter vrgel svoj ostrí kamen proti psom. Tudi on je zadel! Drugi pes se je za trenutek ustavil, potem pa klenil. Kamen ga je zadel v desno prednjo nogo in mu jo odbil, kakor da bi bila lesena. Žival je boleče zavijala in legla v travo, tretji pes pa je ves divji stekel naravnost proti mladihna napadalca.

NEZGODE V INDUSTRIJI

Leta 1955 so izvedli na Švedskem anketo v tovarni, ki ima pet tisoč delavcev. Anketa se je ukvarjala z vzroki nezdod v industriji. Medtem ko so prejšnje ankete pokazale, da je pripisati 20 odstotkov nezdod v industriji »tehničnim primerom« in 80 odstotkov »človeškemu činitelju«, je ta anketa nakazala, da človek ni toliko sam kriv pogostnih nezdod, kot so to doslej domnevali. Natančneje povedano, anketa je privedla do boljšega razlikovanja raznih vrst tako

imenovanih »človeških činiteljev«. Dalje pravijo podatki ankete, ki so jih objavili šele letos, da krivde pri nezdodah ne gre pripisovati le enemu samemu činitelju, marveč nujno skupnemu delovanju raznih činiteljev in raznih okoliščin.

V tovarni so izbrali 100 delavcev, ki so imeli izkušnje v nezdodah, in 250 drugih delavcev, ki so bili znani kot razsodni. Pri pogovoru s temi delavci so upoštevali nič manj kot 450 činiteljev, da bi dobili jasno podobo o tehničnem poteku ob nezdodi in o psiholoških činiteljih, ki spremljajo nesrečo. Vpraševali so glede na psihološke in socialne činitelje, fotografirali so delovna mesta. Anketirane delavce so pred tem preiskali zdravniki in psihiatrji.

Tako je preiskava pokazala, da so bili delavci, ki so doživeli nezdodo, večinoma mladi in neizkušeni in da so v trenutku nezdode opravljali delo, ki ga niso bili vajeni in za katero niso bili usposobljeni. Ugotovili so tudi, da je iskati vzroke pri nepreglednih in preveč stisnjenih delovnih mestih, mnogokrat neravnih tleh

in nepravilnih površinah, neprimerni obleki in nezadostni opremi. Posebno pozornost so posvetili razmerju med nezdodami in izobrazbo.

Na predlog švedskega društva delodajalcev so ustanovili komisijo, v kateri sodelujejo zastopniki rudarskih sindikatov in nameščencev centralnega združenja rudarske zveze in države. Naloga te komisije je, da najde in prouči nove zaščitne ukrepe, ki so potrebni za zmanjšanje števila nezdod v industriji.

Deuterij in rast

Deuterij se imenuje težki vodik, katerega je nekaj tudi v navadni vodi. Znanstveniki so preizkušali, kako vpliva taka težka voda na rast rastlin in živali. Ugotovili so, da deuterij zavira delitev rastlinskih celic.

Sladkorna bolezen

Poljski farmacevtski inštitut je izdelal novo zdravilo proti sladkorni bolezni — Talbutamid. Prednost zdravila je, da je v tabletah, vendar učinkuje samo pri bolnikih, katerih organizem se proizvaja nekaj insulina.

Drobiž

V ZDA se udeležuje od 54 milijonov odraslih žena 19.000 javnega življenja. Med njimi so biokemičarske, zdravniške, diplomatke, predsednice bank, pravne glasnice itd. Od tega jih 5.300 ni hotelo povedati, koliko so stare.

Francoška akademija je na predlog Jeana Cocteauja sklenila, da bo beseda avto odslej v francoščini moškega spola. Dosej je bil avto v Franciji ženskega spola.

Angleški obalni čuvaj William Forester je rešil iz morja neko ženo in njenega psa. Društvo ljubiteljev živali mu je plačalo za to njegovo junsko dejanje s funtov. Društvo reševalcev pa samo enega. Gertrud Schmid iz Nemčije je postal te dni najmlajša stara mati na svetu. Stara je 29 let. Pri 16 letih je rodila hčerko, ta pa pri 14 sina.

ZA FILATELISTE

- Združena arabska republika je izdala serijo znakov.
- ki upodabljajo domačo industrijo: tekstilno industrijo, industrijo jekla, gnojil in elektrike.

NOVOLETNO DARILLO
OSREČUJE PRIJATELJE. RAZVESELITE JIH Z **LEPO KNJIGO!**

HCl, polplatno	460 din
IGRALEC, broširano	200 din
KLJUČI sv. PETRA, polplatno	485 din
MORSKA ROZA, polplatno	390 din
MOULIN ROUGE, platno	900 din
O ČLOVEKOVI DEJAVNOSTI, polplatno	170 din
PEPEL IN DIAMANT, polplatno	530 din
RAZKRINKANI VOHUNI, broširano	310 din
MEDVEDIČ NIVA, slikanica	120 din
PO SLEDIVIH RIMSKE VOLKULJE, broširano	200 din
POPOTOVANJE NA TONGATABU, slikanica	195 din
O FANTU, KI JE PO SUHEM JADRAL, slikanica	50 din
VRNITEV BLAZONOVIH, polplatno	200 din

Časopisno podjetje
»SLOVENSKI POROČEVALEC«
Ljubljana, Ttova 5

IZ DANAŠNJEGA »PAVLIHE«

Demonstracije v tujini

Wellingdale je zmajal z glavo. »Ne morete preko zadnjih sedmih let,« je rekel. »Ne gre le za dejstvo, da je imel vsak drugi cestni razbojnik, kar smo jih prijeli, na zapestju tetovirano žabo; morda je to zgolj posnemanje — saj imajo navsezadnje vsi zločinci nižjih slojev tetovirana znamenja. Toda v zadnjih sedmih letih smo imeli vrsto na moč nenavadnih zločinov. Začelo se je z napadom na odpravnik poslov poslaništva Združenih držav — pobili so ga v Hyde Parku. Sledil je primer s predsednikom Severne trgovske družbe — ubili so ga s palico, ko je stopil iz svojega avtomobila v Park Lanu. Zatim velik požar, ki je upepelil Merseyeva skladišča kavčuka. Ob tej priložnosti je zgorelo za štiri milijone funtov surovega kavčuka. Po vsej verjetnosti je zanetil požar ducat zažigalnih bomb, zakaj skladišča je sestavljalo šest velikih lop, ki so se vnele vse hkrati na dveh mestih. In gotovo vam je znano, da so imeli Zabe prste vmes. Prijeli smo dvoje mož, ki sta bila udeležena pri tej kavčukovi zadevi; pripadala sta Zabam in sta nosila znamenje svoje tolpe. Prej sta bila kaznjena; eden je celo priznal, da je delal po navodilih. Toda naslednji dan je svoje besede zanikal. Še svoj živi dan nisem videl bolj preplašenega človeka od njega. In ne morem ga grajati za to. Če je pol tega, kar se govori o Žabi, resnica, je moral za svoje priznanje plačati. Tako je, gospod Gordon. Lahko vam naštejemo še ducat primerov. Genter jim je že dve leti na sledi. Potikal se je po deželi, prenočeval za plotovi in grmovjem, se družil z vsemogočimi klateži, kradel z njimi in ropal. In ko mi je pisal, da je dobil stik z organizacijo in da pričakuje, da ga bodo sprejeli vanjo, sem mislil da nam jih bo slednjič le uspelo prijati. Dal sem ga zasledovati odkar se je vrnil v mesto. Toda to, kar se je zgodilo davi, me je vsega zbegalo.«

Dick Gordon je odprl predal svoje pisalne mize, vzel iz njega usnjeno listino in jel obračati liste, ki so bili v njej. Strani so bile polne fotografij človeških zapetij. Skrbno jih je proučeval, kakor da jih vidi prvič, četudi je ta arhiv areti-

rancev že leta in leta pregledoval malone vsak dan. Nato je listino zamisljeno zaprl in jo vrnil v predal. Nekaj minut je obsedel, potrkovaje s prsti po robu pisalne mize, in gubal čelo. »Žaba je vedno na levem zapestju, vedno malo pošev, spodaj pa je vedno tetovirana majhna pika,« je rekel. »Ali se vam to ne zdi pomembno?«

Toda prav nič jasnovidni inšpektor ni videl v tem nič pomembnega.

Temnilo se je že, ko sta se klateža, ki sta obšla vasico Morby, vrnila na veliko cesto. S tem, da sta se izognila vasi, sta napravila težavno in utrudljivo pot, zakaj dež, ki je padal že ves dan, je spremenil zoranja polja v lepljivo rjavo blato, ki je zahtevalo od pešca zvrhano mero potrpljenja.

Eden je bil visok, neobrit in umazan; obledelo rjavo suktnjo je imel zapeto tja do brade, zmečkan klobuk z navzdol zavihanimi kraji pa mu je tičal na tilniku. Njegov tovariš je bil v primerjavi z njim majhen, dasiravno je bil dobro raščen mož širokih ramen, prej večje kot srednje postave.

Ko sta trudoma stopala po blatni cesti, se nista pogovarjala. Manjši je dvakrat obstal in se ozrl nazaj v naraščajočo temo; enkrat pa je zgrabil visokega moža za roko in ga potegnil v varstvo grmovja, ki je obrobilo cesto. To je bilo tedaj, ko je mimo njiju ropotaje zdrvel avto, škropeč okrog njiju blato.

Čez nekaj minut sta zavila s ceste in prekoračila polje. Prispela sta na rob neobdelane njive, po kateri je vodila stara sled voza.

»Kmalu bova tam,« je zagodrnjal manjši. Drugi mu je brez zanimanja pritrdil. Toda četudi je bil videti ravnodušen, so njegove ostre oči opazile slednjo nadrobno stvar: samotno poslopje na obzorju — po vsej priliki skedenj, Ešeško grofijo — kot je domneval po registrski tablici avtomobila, ki je zdrvel mimo njiju, neobdelano njivo, ki je brzkone vodila

do kakega zapuščenega glinišča... Morebiti pa tudi h kamnolomu? Blizu lese, skozi katero je vodila sled voza, je bil na majavem kolu pritrjen star kažipot. Bilo je pretemno, da bi mogel prebrati obledel napis, razbral je le štiri črke »APNE...« Apnence? Tega pozneje ne bo težko doznati.

Edina nevarnost zanj je mogla biti v premoči Zab. Pod površnikom je otipal brovning in ga spustil v zunanji plaščni žep. Če so Zabe v premoči, utegne priti do srdečega boja. Pomoci ni imel. A tudi nadejati se je ni mogel. Carlo ga je bil vzel izpred Cityja v polomljen avto in ga vozil v dežju zdaj sem zdaj tja po stranskih cestah, izogibajoč se mest in vasi. Ob taki vožnji se ne bi mogel znajti niti tedaj, če bi sedel poleg voznika. Tako pa je sedel zadaj v temi majhne avtomobila, ne da bi mogel kaj videti. Wellingdale in še eden, ki sta mu bila določena v varstvo, nista bila pripravljena na avto. Klatež z avtomobilom — to je bilo nekaj pošastnega. Celo Genter se je naglo umaknil, ko se je ustavil avto ob pločniku, kjer je stoji čakal, in je Carlo zasikal: »Vstopi!«

Prehodila sta s plevelom poraščen greben. Spodaj je Genter videl zemljo, prekrito z zarjavimi vagončki in prepletajočimi se železniškimi tirnicami, ter navrtno z globokimi luknjami, polnimi deževnice. Onstran, na skrajnem koncu kamnoloma, je stala majhna lesena kočica in k njej je nameril Carlo korak.

»Pa ne, da bi bil živčen?« je vprašal s porogom v glasu. »Ne preveč,« je odvrnil oni hladno. »Dečki so verjetno v tisti kočici tamle?« Carlo se je tiho zasmel.

»Nikogar drugega ni,« je rekel. »Žaba je popolnoma sam. Gor pride po kamnolomu — po stopnicah, ki vodijo vkreber prav pod kočico. Dobra zamisel, kajne? Koča visi nad prepadom, da stopnic sploh ni videti, tudi če se nagneš čez rob. Enkrat sem že poskusil. Njega ne bodo prijeli, pa če pošljejo milijon zasledovalcev!«